

7. Befolkning, uddannelses- og beskæftigelsesprofil

Til uddannelsesplanlægning er det ofte af relevans at få et overblik over nutiden, men også de fremtidige udsigter med hensyn *til befolkningens* størrelse og sammensætning på alder og regioner. Her opgøres bl.a. det potentielle in- og output til/fra uddannelsessystemet i form af: Befolkningens sammensætning på alder og landsregion og befolkningens højeste *fuldførte* uddannelsesniveau. Desuden beregnes: *ungdomsårgangens* størrelse nu og i fremtiden, arbejdsmarkedsstatus for unge, som ikke var under uddannelse, den samlede *arbejdsstyrkes* størrelse samt ledigheden fordelt på uddannelsesniveau.

7.1 Befolkningen i dag og i fremtiden

I dette afsnit vises i grove træk det potentielle input til uddannelsessystemet i form af befolkningsunderlaget. Der vises, hvordan befolkningen er sammensat på alder og landsregioner. Desuden præsenteres, hvorledes den samlede befolkning har udviklet sig i de seneste år, og hvordan den forventes at udvikle sig i fremtiden. I Undervisningsministeriet opgøres alderen pr. 31. december i året, dvs. at fx antallet af 7-årige i 1998 var antallet af personer, der fyldte 7 år på et eller andet tidspunkt i løbet af 1998.

Ud over befolkningen opgøres den historiske og forventede udvikling af ungdomsårgangene (målt som 0-årige), hvor "bølgerne" i ungdomsårgangenes størrelser ses tydeligt.

Når befolkningen af Danmarks Statistik bliver prognosticeret, er 4 komponenter indbygget i beregningen:

1. *Fertiliteten* (fødselshyppigheden)
2. *Nettoindvandringen*
3. *Dødeligheden*
4. *Flyttehyppigheden* (flyttemønster)

I tabel 7.1.1 opgøres befolkningstallet på landsregioner og alder pr. 31/12 1998. Der var i alt 5.313.577 personer i Danmark. Århus Amt havde landets højeste befolkningstal på 634.435 personer efterfulgt af Københavns Amt med 612.053 personer. Det laveste befolkningstal ses på Bornholms med kun 44.529 personer. Den absolut største aldersgruppe i Danmark var de 30-39-årige, gruppen udgjorde alene 15,4% af den samlede befolkning.

I figur 7.1.1 ses den regionale fordeling af den for uddannelsessystemets nok mest relevante gruppe af unge mellem 0-29 år. I 1998 udgjorde de 37,5% af den samlede befolkning. Den største koncentration i aldersgruppen ses i Storkøbenhavn med ca. 453.500 personer, hvor fx Bornholm kun havde ca. 14.700 personer.

I tabel 7.1.2 opgøres befolkningstallet procentuelt på alder og regioner. Der er store regionale skævheder i alderssammensætningen her i landet. Københavns og Frederiksberg Kommuner havde landets mindste andel af 0-19 årige, hhv. 17% og 15,1%. Dette er langt under landsgennemsnittet, som var 23,7%. Ringkøbing Amt havde fx 26,5% af befolkningen i aldersgruppen.

For Københavns og Frederiksberg Kommune ses landets største koncentration af 20-29-årige, med hhv. 25,4% og 19%. Dette er langt over landsgennemsnittet, som var 13,8%. I disse to kommuner var befolkningen på 70 år og derover tillige høj.

I figur 7.1.2 opgøres ungdomsårgangene som antallet af nyfødte (0-årige) fra 1992 til 2025. Til planlægning af fx ressourceforbruget i *grundskolen*, er det af stor relevans at vide, hvor mange der er og vil blive født. Opgørelsen kan fx bruges til beregning af behovet for antal skoler, antal lærere, økonomi m.v.

Små og store fødselsårgange sætter spor i forventningerne til fødselstallet en generation senere, således at prognosen for fødselstallene bliver bølgeformede. De meget små fødselsårgange giver naturligvis tilsvarende lave fødselstal, når disse årgange skal have børn.

I 1995 toppede antallet af nyfødte med ca. 70.100. Herefter ses en næsten konstant antal nyfødte. År 2012 vil være det år, hvor antallet af nyfødte vil nå sit laveste punkt med omkring 60.100, her-

efter vender billedet, og der forventes igen en stigning i årgangenes størrelse. I 2025 forventes der at blive født ca. 69.300 børn. Dette er dog et fødselstal, der ikke nåede niveauet fra 1995.

Det er tillige af stor relevans at få et bud på, hvordan den samlede befolkning aldersmæssigt er og vil være sammensat nu og i fremtiden. Disse beregninger opgøres i tabel 7.1.3 for perioden 1989 til 2025 (1999 er første år i prognosen).

I 1998 var der, som tidligere nævnt, ca. 5,3 mio. personer i Danmark. I 2025 forventes befolkningen at udgøre ca. 5,8 mio. I 2015 vil befolkningstallet ligge på ca. 5,6 mio. personer.

Befolkningen i Danmark forventes imidlertid at være sammensat på en ganske anden måde. I 1998 udgjorde fx de 20-49-årige ca. 2,29 mio. mennesker. I 2010 forventes befolkningstallet, at udgøre ca. 2,18 mio. Og i 1998 udgjorde de 50-79-årige omkring 1,56 mio., og denne aldersgruppe forventes at stige til ca. 2,01 mio. i 2025.

Ovenstående udvikling ses tydeligt i tabel 7.1.4, hvor resultaterne fra tabel 7.1.3 er indekseret (1998 = indeks 100%).

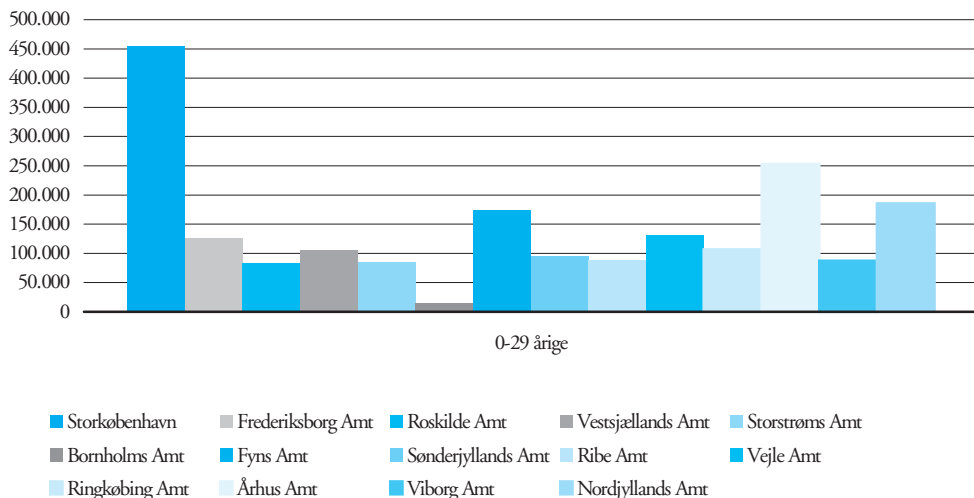
Befolkningstallet vil vokse konstant efter 1998. Fra 1998 til 2025 vil stigningen udgøre 8,8%. Det ses også tydeligt, at generationen af ældre i fremtiden vil blive markant højere end niveauet fra i dag. Fx vil der i 2025 være 48,3% flere i aldersgruppen 60-69 år end i dag.

Tabel 7.1.1 Befolkningstallet, fordelt på regioner og landet i alt, opgjort på aldersintervaller, hvor alderen er opgjort pr. 31/12 1998.

	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80=>	Alle
Kommuner:										
København	51.046	32.470	124.849	91.101	56.074	49.261	30.620	30.637	25.024	491.082
Frederiksberg	8.622	4.991	17.168	16.979	10.227	11.462	7.391	7.530	5.857	90.227
Amter:										
København	80.808	65.130	68.405	94.349	87.024	88.548	58.831	46.264	22.694	612.053
Frederiksberg	49.873	40.615	36.319	56.665	53.421	58.705	34.426	22.067	11.007	363.098
Roskilde	31.595	25.135	26.537	37.009	33.420	38.192	20.096	11.762	6.048	229.794
Vestsjælland	37.396	33.754	33.928	43.442	42.985	41.801	27.781	21.182	11.440	293.709
Storstrøm	29.528	29.180	26.575	35.412	38.621	38.825	27.325	21.545	11.750	258.761
Bornholm	5.211	5.445	4.013	5.994	6.765	6.527	4.453	3.831	2.290	44.529
Fyn	59.002	51.593	63.980	68.948	66.247	63.645	43.776	34.055	20.486	471.732
Sønderjylland	33.303	31.418	29.187	36.657	35.729	34.658	25.068	18.481	9.270	253.771
Ribe	31.059	27.840	28.222	33.381	31.964	29.349	19.866	14.784	7.883	224.348
Vejle	45.866	39.773	45.557	52.939	48.164	46.863	30.452	23.389	13.179	346.182
Ringkøbing	37.367	34.776	34.694	40.034	38.360	35.977	24.106	17.471	9.859	272.644
Århus	83.618	68.807	100.579	97.702	90.394	81.829	51.003	38.685	21.818	634.435
Viborg	31.231	28.681	27.292	33.584	33.530	30.351	21.599	17.149	9.979	233.396
Nordjylland	62.951	57.129	65.405	72.530	68.510	65.921	45.406	35.794	20.170	493.816
Hele landet	678.476	576.737	732.710	816.726	741.435	721.914	472.199	364.626	208.754	5.313.577

Kilde: Danmarks Statistik og Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontors egne beregninger.

Figur 7.1.1 Antallet af 0-29 årige, fordelt på regioner pr. 31/12 1998.

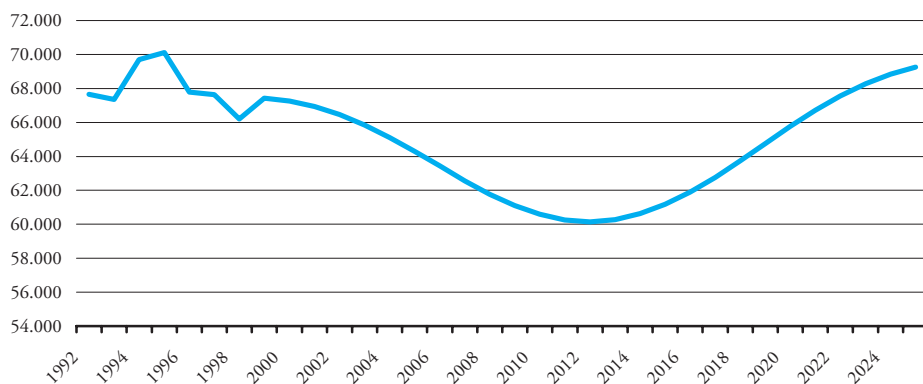
Kilde: Danmarks Statistik og Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontors egne beregninger.

Tabel 7.1.2 Befolkningstallet procentuelt fordelt på regioner, opgjort på aldersintervaller, hvor alderen er opgjort pr. 31/12 1998.

Region/alder	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80=>	Alle
Kommuner:										
København	10,4	6,6	25,4	18,6	11,4	10,0	6,2	6,2	5,1	100,0
Frederiksberg	9,6	5,5	19,0	18,8	11,3	12,7	8,2	8,3	6,5	100,0
Amter:										
København	13,2	10,6	11,2	15,4	14,2	14,5	9,6	7,6	3,7	100,0
Frederiksberg	13,7	11,2	10,0	15,6	14,7	16,2	9,5	6,1	3,0	100,0
Roskilde	13,7	10,9	11,5	16,1	14,5	16,6	8,7	5,1	2,6	100,0
Vestsjælland	12,7	11,5	11,6	14,8	14,6	14,2	9,5	7,2	3,9	100,0
Storstrøm	11,4	11,3	10,3	13,7	14,9	15,0	10,6	8,3	4,5	100,0
Bornholm	11,7	12,2	9,0	13,5	15,2	14,7	10,0	8,6	5,1	100,0
Fyn	12,5	10,9	13,6	14,6	14,0	13,5	9,3	7,2	4,3	100,0
Sønderjylland	13,1	12,4	11,5	14,4	14,1	13,7	9,9	7,3	3,7	100,0
Ribe	13,8	12,4	12,6	14,9	14,2	13,1	8,9	6,6	3,5	100,0
Vejle	13,2	11,5	13,2	15,3	13,9	13,5	8,8	6,8	3,8	100,0
Ringkøbing	13,7	12,8	12,7	14,7	14,1	13,2	8,8	6,4	3,6	100,0
Århus	13,2	10,8	15,9	15,4	14,2	12,9	8,0	6,1	3,4	100,0
Viborg	13,4	12,3	11,7	14,4	14,4	13,0	9,3	7,3	4,3	100,0
Nordjylland	12,7	11,6	13,2	14,7	13,9	13,3	9,2	7,2	4,1	100,0
Hele landet	12,8	10,9	13,8	15,4	14,0	13,6	8,9	6,9	3,9	100,0

Kilde: Danmarks Statistik og Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontors egne beregninger.

Figur 7.1.2 Historisk og prognosticerede antal nyfødte (0-årige), hvor alderen er opgjort pr. 31/12 i perioden fra 1992 til 2025.

Kilde: Danmarks Statistik og Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontors egne beregninger.

Tabel 7.1.3 Historisk og prognosticeret befolkning, fordelt på 10-års aldersintervaller, opgjort fra 1989 til 2025 pr. 31/12 i året.

Alder	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90=>	I alt
Historisk befolkning:											
1989	556.873	690.314	798.089	741.510	764.333	537.045	491.692	367.147	165.880	22.526	5.135.409
1990	563.804	678.146	795.531	742.405	776.222	544.105	483.323	370.498	169.238	23.197	5.146.469
1991	576.193	658.584	797.362	746.504	784.181	553.889	476.380	372.420	172.351	24.262	5.162.126
1992	591.811	638.653	798.025	751.540	786.087	570.845	472.760	370.632	175.287	24.974	5.180.614
1993	608.730	619.998	791.046	759.894	785.348	592.627	467.229	369.445	176.927	25.398	5.196.642
1994	626.986	602.347	782.141	771.295	776.859	618.406	463.794	368.971	178.619	26.300	5.215.718
1995	646.693	589.091	775.566	787.507	767.941	648.606	462.616	368.265	178.117	26.625	5.251.027
1996	660.314	582.140	758.209	803.602	755.910	678.352	463.593	367.303	178.364	27.334	5.275.121
1997	671.609	578.036	742.317	813.449	745.952	703.658	467.549	365.862	178.268	28.160	5.294.860
1998	678.476	576.737	732.710	816.726	741.435	721.914	472.199	364.626	179.226	29.528	5.313.577
Prognosticeret befolkning:											
1999	684.144	580.178	722.557	818.160	740.807	735.779	478.262	362.247	177.855	30.401	5.330.390
2000	687.447	587.606	710.748	816.977	742.928	747.571	485.983	356.681	180.586	31.293	5.347.820
2001	689.691	600.065	691.352	819.578	747.550	755.408	495.633	351.958	182.435	32.001	5.365.671
2002	688.155	616.211	671.140	820.986	753.217	757.449	511.914	349.600	182.211	32.861	5.383.744
2003	686.437	633.724	652.825	814.564	762.267	756.912	532.261	346.449	182.735	33.637	5.401.811
2004	681.506	652.620	635.850	806.475	774.534	749.425	556.484	345.166	183.447	34.267	5.419.774
2005	675.769	669.534	620.220	797.632	787.647	739.645	583.394	345.183	183.996	34.439	5.437.459
2010	650.818	713.232	622.200	735.453	819.121	718.690	673.605	368.757	181.752	37.423	5.521.051
2015	625.775	704.865	708.082	649.719	803.037	764.364	668.874	450.707	182.455	41.217	5.599.095
2020	635.383	680.944	752.775	653.255	743.226	796.049	654.968	523.466	202.575	43.290	5.685.931
2025	673.574	655.995	744.585	738.800	659.502	781.901	700.481	523.561	257.276	47.273	5.782.948

Kilde: Danmarks Statistik og Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontors egne beregninger.

Tabel 7.1.4 Indekseret historisk og prognosticeret befolkning, fordelt på 10-års aldersintervaller, opgjort fra 1989 til 2025 pr. 31/12 i året. 1998 = indeks 100,0.

Alder	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90=>	I alt
Historisk befolkning:											
1989	82,1	119,7	108,9	90,8	103,1	74,4	104,1	100,7	92,6	76,3	96,6
1990	83,1	117,6	108,6	90,9	104,7	75,4	102,4	101,6	94,4	78,6	96,9
1991	84,9	114,2	108,8	91,4	105,8	76,7	100,9	102,1	96,2	82,2	97,1
1992	87,2	110,7	108,9	92,0	106,0	79,1	100,1	101,6	97,8	84,6	97,5
1993	89,7	107,5	108,0	93,0	105,9	82,1	98,9	101,3	98,7	86,0	97,8
1994	92,4	104,4	106,7	94,4	104,8	85,7	98,2	101,2	99,7	89,1	98,2
1995	95,3	102,1	105,8	96,4	103,6	89,8	98,0	101,0	99,4	90,2	98,8
1996	97,3	100,9	103,5	98,4	102,0	94,0	98,2	100,7	99,5	92,6	99,3
1997	99,0	100,2	101,3	99,6	100,6	97,5	99,0	100,3	99,5	95,4	99,6
1998	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prognosticeret befolkning:											
1999	100,8	100,6	98,6	100,2	99,9	101,9	101,3	99,3	99,2	103,0	100,3
2000	101,3	101,9	97,0	100,0	100,2	103,6	102,9	97,8	100,8	106,0	100,6
2001	101,7	104,0	94,4	100,3	100,8	104,6	105,0	96,5	101,8	108,4	101,0
2002	101,4	106,8	91,6	100,5	101,6	104,9	108,4	95,9	101,7	111,3	101,3
2003	101,2	109,9	89,1	99,7	102,8	104,8	112,7	95,0	102,0	113,9	101,7
2004	100,4	113,2	86,8	98,7	104,5	103,8	117,8	94,7	102,4	116,0	102,0
2005	99,6	116,1	84,6	97,7	106,2	102,5	123,5	94,7	102,7	116,6	102,3
2010	95,9	123,7	84,9	90,0	110,5	99,6	142,7	101,1	101,4	126,7	103,9
2015	92,2	122,2	96,6	79,6	108,3	105,9	141,7	123,6	101,8	139,6	105,4
2020	93,6	118,1	102,7	80,0	100,2	110,3	138,7	143,6	113,0	146,6	107,0
2025	99,3	113,7	101,6	90,5	88,9	108,3	148,3	143,6	143,5	160,1	108,8

Kilde: Danmarks Statistik og Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontors egne beregninger.

7.2 Befolkningens uddannelsesniveau og ledighed

I dette afsnit præsenteres det output, hvor uddannelsessystemet direkte medvirker til prægning af *befolkningen*. Afsnittet indeholder: befolkningen (15 til 69 år) fordelt på køn og højeste *fuldførte* uddannelse, arbejdsmarkedsstatus i 1998 for unge mellem 15 og 29 år som ikke var uddannelse, udvikling i *arbejdsstyrken* (16 til 66 år) samt *ledige* (16 til 66 år) opgjort på uddannelsesniveau.

I tabel 7.2.1 ses befolkningen (15-69 år), fordelt på køn og højeste fuldførte uddannelse fra 1989 til 1999. I 1999 havde ca. 33% alene en *grundskole*uddannelse som højeste fuldførte uddannelse. Andelen faldt konstant fra 1989 til 1999. Der er generationsforskelle i gruppen, idet ældre normalt har fået mindre uddannelse, målt i uddannelsesår, end yngre. En betydelig del af de ældre havde kun 7 års skolegang. Dog har en del af gruppen med grundskolen som højeste fuldførte uddannelse måske været i gang med fx en *erhvervsfaglig uddannelse* uden at fuldføre. Desuden kan personer i gruppen uoplyste (5,8% i 1999), principielt have fuldført uddannelser på alle niveauer.

Det tager tid at ændre den samlede befolknings uddannelsesniveau. Der skal mange nye årgange til at opveje ældre årganges lavere uddannelsesniveau. Så effekten af, at fortsat flere af en årgang unge får en ungdomsuddannelse og af et stærkt øget optag til de videregående uddannelser viser sig først rigtigt i løbet af nogle år.

I 1999 havde 5,4% en *gymnasial uddannelse*, 3,6% en *almengymnasial uddannelse* og 1,8% en *erhvervs-gymnasial uddannelse* som højeste fuldførte uddannelse. En del af disse kan have været i gang med en fortsat uddannelse uden at have afsluttet den.

I 1999 havde 56,1% en *erhvervskompetencegivende* uddannelse, heraf 36,4% en erhvervsfaglig uddannelse og 19,7% en *videregående uddannelse*. Fra 1989 til 1999 steg andelen af personer med en erhvervsfaglig uddannelse med 2,7 procentpoint. Personer med en videregående uddannelser steg med 4,8 procentpoint.

I tabel 7.2.2 opgøres arbejdsmarkedsstatus i 1998 for dem som var 15-29 år og ikke var under uddannelse, fordelt på højeste fuldførte uddannelse og køn.

Jo lavere uddannelsesstatus, jo højere ledighed, og jo større er sandsynligheden for at være *uden for arbejdsstyrken*. Unge med alene en grundskoleuddannelse havde en samlet ledighed på 8,8%, og 29,1% var helt uden for arbejdsstyrken. I 1998 udgjorde den samlede befolkning 606.037 personer. Heraf havde 47,6% ingen erhvervskompetencegivende uddannelse (ekskl. uoplyst uddannelse).

Der var forskelle på det uddannelsesniveau, der ligger bag, og den status, de unge får på arbejdsmarkedet. I 1998 var 75,6% i beskæftigelse og 6,8% ledige. Ledigheden for de unge lå over den samlede gennemsnitlige ledighed på 5,6%. Der var flest kvinder uden for arbejdsstyrken, færrest kvinder i beskæftigelse, og kvindernes ledighed var også højere.

Unge med en fuldført gymnasial uddannelse har en højere beskæftigelsesandel end grundskolen. For de gymnasiale uddannelser var 77,4% i beskæftigelse, for grundskolen var det 62,1%. For korte videregående uddannelser, mellemlange og lange videregående uddannelser var beskæftigelsesandelen hhv. 91,4%, 93,1% og 87,2%. For unge med en uoplyst uddannelsesbaggrund udgjorde beskæftigelsesandelen 32,8% , og ledigheden var 8,4%.

I tabel 7.2.3 opgøres udviklingen i befolkningen og arbejdsstyrken for de 16-66-årige i perioden 1994 til 1999.

Befolkningens størrelse steg konstant fra 1994 til 1999 fra ca. 3,5 mio. personer til ca. 3,6 mio. personer. For arbejdsstyrkens størrelse ses et mere nuanceret antal. Fra 1994 til 1997 faldt arbejdsstyrken fra 2.807.574 personer til 2.768.567 personer. Faldet svarer til 1,4%. Herefter steg arbejdsstyrken, og i 1999 var den 2.783.846 personer.

I tabel 7.2.4 opgøres ledigheden fordelt på uddannelsesniveau og køn i perioden 1989 til 1998. Overordnet gælder at, jo højere ud-

dannelse, jo lavere ledighed, men der findes undtagelser fra reglen. Den samlede ledighed faldt fra 1989 til 1998 fra 8,7% til 5,6%. Fra 1989 til 1993 steg ledigheden dog til 11,4%. Herefter ses et konstant fald.

Ledighedsfaldet fra 1993 til 1994 kom de fleste uddannelsesgrupper til gode (bortset fra personer uden afsluttet erhvervsrettet uddannelse samt de kandidatuddannede). For gruppen uden afsluttet erhvervsrettet uddannelse steg ledigheden i samme periode fra 14,2% til 14,6%. De kandidatuddannedes ledighed steg kun med 0,1 procentpoint.

Personer med en uafsluttet erhvervsrettet uddannelse eller en uafsluttet erhvervsfaglig uddannelse har generelt betydelig højere ledighed end personer med en erhvervsrettet uddannelse.

For gruppen uden afsluttet erhvervsrettet uddannelse var ledigheden i 1998 7,2% mod 11,2% i 1989. For personer, som har fuldført et skoleforløb mv. uden at have fuldført hovedforløbet, var ledigheden i 1997 næsten lige så høj som for gruppen uden afsluttet erhvervsrettet uddannelse (i visse år var den endda højere). Personer uden en egentlig erhvervskompetencegivende uddannelse havde generelt langt større ledighedsrisiko.

For personer med en erhvervsfaglig uddannelse m.v. var ledigheden i 1998 5,2%. Og for de videregående uddannelser ses de laveste ledighedsprocenter i 1998. For personer med korterevarende uddannelser udgjorde ledigheden 3,9%. Ledigheden for personer med en mellemlang videregående uddannelse var den laveste for alle grupper (i 1998 2,7%). De kandidatuddannedes ledighed udgjorde 4%.

I 1998 var kvindernes ledighed - på nær for de mellemlange videregående uddannelser - højere end mændenes. Den samlede ledighed for kvinder udgjorde 6,6% mod mændenes ledighed på 4,8%.

Tabel 7.2.1. Befolkningen (15-69 årige), fordelt på køn og højeste fuldførte uddannelse, opgjort fra 1989 til 1999.

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Alle:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grundskoleuddannelse	40,4	40,4	40,4	39,7	38,3	37,8	36,3	35,7	34,7	33,6	32,7
Gymnasial uddannelse	4,2	4,3	4,4	4,6	4,7	4,9	5,0	5,2	5,3	5,4	5,4
Almengymnasial uddannelse	3,0	3,0	3,1	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5	3,6	3,6	3,6
Erhvervgymnasial uddannelse	1,2	1,3	1,3	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8
Erhvervsfaglig uddannelse	33,7	34,4	34,9	35,2	35,4	35,6	35,8	35,8	36,0	36,2	36,4
Kort videregående uddannelse	4,7	4,9	5,0	5,2	5,3	5,5	5,6	5,8	5,8	5,9	5,9
Mellemlang videregående uddannelse	6,9	7,1	7,3	7,4	7,6	7,8	8,0	8,1	8,4	8,7	9,0
Lang videregående uddannelse	3,3	3,4	3,6	3,7	3,8	3,9	4,1	4,3	4,4	4,6	4,8
Uoplyst ¹⁾	6,7	5,5	4,4	4,2	4,9	4,6	5,2	5,1	5,4	5,6	5,8
Mænd:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grundskoleuddannelse	35,5	35,6	35,6	35,1	34,1	33,6	32,5	31,9	31,2	30,5	29,7
Gymnasial uddannelse	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1	4,3	4,4	4,6	4,8	4,8	4,9
Almengymnasial uddannelse	2,6	2,6	2,6	2,6	2,7	2,8	2,9	3,1	3,1	3,2	3,2
Erhvervgymnasial uddannelse	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7
Erhvervsfaglig uddannelse	38,9	39,5	40,0	40,2	40,3	40,3	40,4	40,3	40,3	40,4	40,6
Kort videregående uddannelse	4,0	4,2	4,3	4,4	4,5	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0	5,1
Mellemlang videregående uddannelse	6,4	6,5	6,7	6,8	6,9	7,0	7,2	7,3	7,4	7,5	7,7
Lang videregående uddannelse	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	5,3	5,5	5,6	5,8	5,9	6,1
Uoplyst ¹⁾	6,6	5,4	4,4	4,4	4,8	4,8	5,2	5,4	5,6	5,8	6,0
Kvinder:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grundskoleuddannelse	45,4	45,3	45,2	44,5	42,6	42,0	40,1	39,6	38,2	36,9	35,7
Gymnasial uddannelse	4,6	4,7	4,9	5,1	5,3	5,5	5,6	5,8	5,9	6,0	6,0
Almengymnasial uddannelse	3,4	3,4	3,5	3,5	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1	4,0	4,0
Erhvervgymnasial uddannelse	1,2	1,3	1,4	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,9	2,0
Erhvervsfaglig uddannelse	28,3	29,1	29,7	30,1	30,4	30,7	31,0	31,2	31,5	31,9	32,1
Kort videregående uddannelse	5,4	5,6	5,7	5,9	6,1	6,3	6,5	6,7	6,7	6,8	6,7
Mellemlang videregående uddannelse	7,5	7,7	7,9	8,1	8,3	8,6	8,8	9,0	9,4	9,8	10,4
Lang videregående uddannelse	1,9	2,0	2,1	2,2	2,4	2,5	2,7	2,9	3,1	3,3	3,5
Uoplyst ¹⁾	6,9	5,6	4,4	4,1	5,0	4,5	5,3	4,9	5,2	5,4	5,7

¹⁾ En overvejende del er indvandrere og efterkommere, der ikke har fuldført en uddannelse i Danmark.

Anm.: Omfatter 15-69-årige, som ikke var under uddannelse, ekskl. voksenuddannelse.

Kilde: "Statistiske Efterretninger" samt diverse specialkørsler, Danmarks Statistik og Undervisningsministeriets Informations- og Statistikkontors egne beregninger.

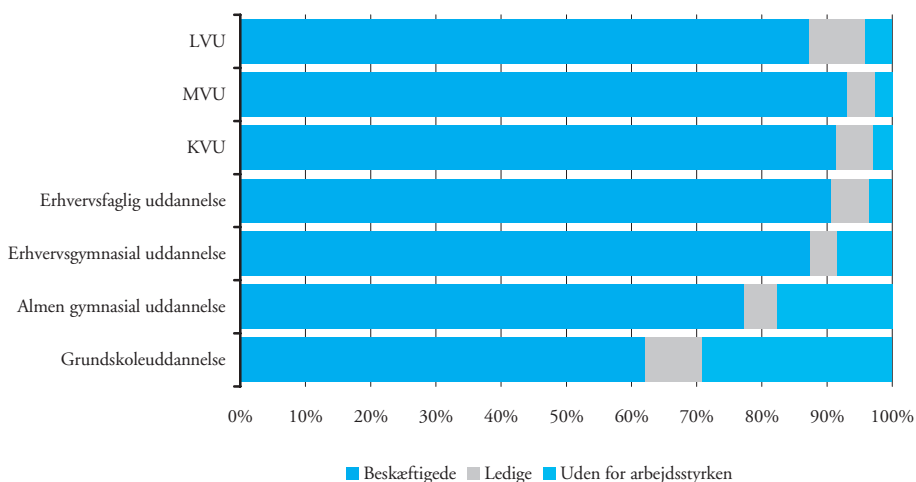
Tabel 7.2.2 Arbejdsmarkedsstatus for de 15 til 29 årige, som ikke var under uddannelse, opgjort på højeste fuldførte uddannelse og køn i 1998.

	Grundskole	Almen-gymnasial	Erhvervs-gymnasial	Erhvervs-faglig	KVU	MVU	LVU	Uoplyst 1)	I alt
15-29 årige i alt	195.413	63.655	29.341	205.406	19.971	32.311	14.093	45.847	606.037
Beskæftigede i alt	121.325	49.251	25.627	186.232	18.245	30.070	12.293	15.054	458.097
Mænd	75.116	20.245	12.167	109.704	9.769	11.469	6.926	9.316	254.712
Kvinder	46.209	29.006	13.460	76.528	8.476	18.601	5.367	5.738	203.385
Ledige i alt	17.178	3.168	1.243	12.018	1.121	1.354	1.222	3.860	41.164
Mænd	8.206	1.169	479	4.898	459	502	552	2.025	18.290
Kvinder	8.972	1.999	764	7.120	662	852	670	1.835	22.874
Uden for arbejdsstyrken									
i alt	56.910	11.236	2.471	7.156	605	887	578	26.933	106.776
Mænd	24.097	3.431	1.011	2.637	233	255	256	10.228	42.148
Kvinder	32.813	7.805	1.460	4.519	372	632	322	16.705	64.628
Procentfordeling:									
15-29 årige i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Beskæftigede	62,1	77,4	87,3	90,7	91,4	93,1	87,2	32,8	75,6
Ledige	8,8	5,0	4,2	5,9	5,6	4,2	8,7	8,4	6,8
Uden for arbejdsstyrken	29,1	17,7	8,4	3,5	3,0	2,7	4,1	58,7	17,6

¹⁾ Uddannelsesbaggrund er ikke registreret, det kan fx være indvandrere som har en uddannelse fra hjemlandet.

Kilde: "Statistiske Efterretninger, Uddannelse og kultur 1999:11", Danmarks Statistik.

Figur 7.2.1 Arbejdsmarkedsstatus for de 15 til 29 årige, som ikke var under uddannelse. Opgjort på højeste fuldførte uddannelse i 1998.

Kilde: "Statistiske Efterretninger, Uddannelse og kultur, 1999:11", Danmarks Statistik.

Tabel 7.2.3 Udvikling i befolkning og arbejdsstyrke (16 til 66 årige), opgjort fra 1994 til 1999.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Befolkning i alt	3.534.463	3.545.766	3.566.151	3.579.132	3.584.947	3.590.331
Arbejdsstyrke i alt	2.807.574	2.796.235	2.772.781	2.768.567	2.777.961	2.783.846

Kilde: "Statistiske Efterretninger, Arbejdsmarked, 2000:13", Danmarks Statistik.

Tabel 7.2.4 Ledighed, fordelt på uddannelsesniveau og køn, opgjort fra 1989 til 1998.

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Alle:	8,7	8,8	9,6	10,3	11,4	11,3	9,2	7,7	6,9	5,6
Ingen afsluttet erhvervsrettet uddannelse	11,2	11,3	12,0	12,9	14,2	14,6	12,0	9,9	8,8	7,2
Erhvervsuddannelse, skoleforløb m.v. ¹⁾²⁾	11,4	11,9	12,6	13,2	14,4	14,1	11,8	10,4	8,6	.
Erhvervsuddannelse, hovedforløb m.v. ³⁾	7,3	7,6	8,6	9,5	10,7	10,0	8,1	7,0	6,3	5,2
Kort videregående uddannelse	4,6	5,5	6,0	6,4	6,7	6,6	5,4	4,7	4,7	3,9
Mellemlang videregående uddannelse	3,4	3,4	4,0	4,4	4,9	4,6	3,6	3,1	3,2	2,7
Kandidatuddannelse	4,7	4,9	5,6	6,1	6,3	6,4	5,2	4,3	4,4	4,0
Mænd:	7,4	7,6	8,4	9,1	10,5	10,2	8,2	7,0	6,0	4,8
Ingen afsluttet erhvervsrettet uddannelse	9,8	10,1	10,8	11,7	13,3	13,4	10,9	9,3	8,0	6,3
Erhvervsuddannelse, skoleforløb m.v. ¹⁾²⁾	8,4	9,1	10,0	10,7	12,1	11,8	10,0	8,8	6,7	.
Erhvervsuddannelse, hovedforløb m.v. ³⁾	6,4	6,6	7,6	8,4	9,8	9,0	7,1	6,1	5,2	4,1
Kort videregående uddannelse	4,2	4,3	5,0	5,5	6,5	6,7	5,3	4,5	4,3	3,4
Mellemlang videregående uddannelse	3,0	3,4	4,0	4,5	5,3	5,4	4,4	3,6	3,5	2,7
Kandidatuddannelse	3,7	4,0	4,6	5,1	5,4	5,6	4,5	3,6	3,6	3,1
Kvinder:	10,2	10,2	11,0	11,7	12,4	12,4	10,3	8,6	7,9	6,6
Ingen afsluttet erhvervsrettet uddannelse	12,6	12,5	13,2	14,1	15,2	15,8	13,1	10,5	9,6	8,2
Erhvervsuddannelse, skoleforløb m.v. ¹⁾²⁾	14,0	14,3	15,0	15,5	16,5	16,4	13,7	12,1	10,7	.
Erhvervsuddannelse, hovedforløb m.v. ³⁾	8,5	8,9	10,1	11,0	11,9	11,4	9,7	8,2	7,9	6,6
Kort videregående uddannelse	4,9	6,6	6,9	7,1	6,9	6,4	5,4	4,9	5,1	4,3
Mellemlang videregående uddannelse	3,9	3,5	4,0	4,3	4,5	3,9	2,9	2,7	2,9	2,6
Kandidatuddannelse	7,3	7,3	7,9	8,2	8,4	8,0	6,6	5,7	5,9	5,5

¹⁾ Inkl. korte erhvervsfaglige uddannelser.

²⁾ I 1998 indgår erhvervsuddannelser, skoleforløb m.v. under ingen afsluttet erhvervsrettet uddannelse.

³⁾ Inkl. andre længere erhvervsfaglige uddannelser.

Note: Omfatter 16-66-årige registreret i Danmarks Statistiks CRAM- og RAS-oplysninger.

Kilde: "Statistiske Efterretninger, Arbejdsmarked, 2000:13", Danmarks Statistik.

8. Produktionsskole og voksenuddannelse

I dette afsnit præsenteres som noget helt nyt statistik for produktionsskoler og voksenuddannelser. Dette afsnit har ikke helt samme struktur som de øvrige afsnit i bogen. Det er fordi der endnu ikke findes så detaljeret statistisk for disse to områder, som der findes for det ordinære uddannelsessystem.

Produktionsskolerne giver uddannelses tilbud til unge under 25 år, som har gennemført *grundskolen*, og som ikke har gennemført en *ungdomsuddannelse*. Det særlige ved disse skoler er, at undervisningen tager udgangspunkt i praktisk arbejde og indbygger teoretiske fag efter behov, dvs. at klasseundervisning stort set ikke forekommer på disse skoler. I dag findes der lidt over 100 produktionsskoler i Danmark med et meget varierende elevtal.

I Danmark er der en lang og stærk tradition for folkeoplysning og voksenuddannelse. Den voksenuddannelse, der medtages her, er offentligt finansieret og reguleret ved lov, men herudover findes en lang række private tilbud. Der er en bred vifte af tilbud til voksne om undervisning i almene fag som fx dansk regning/matematik, historie og sprog. Undervisning af denne type er almen voksenundervisning (avu), hf-enkeltfag, læsekurser for voksne, indvandrerundervisning, fritidskurser under lov om folkeoplysning, folke- og daghøjskolekurser.

Der er også en lang række tilbud om direkte erhvervsrettede uddannelser for personer med varierende uddannelsesbaggrund. Eksempler herpå er arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU/korte specifikt brancheorienterede kurser), voksenerhvervsuddannelser (særlige voksenforløb på de ordinære erhvervsuddannelser) og åben uddannelse (åu/deltidsuddannelser til fx merkonom og HD, enkeltfagskurser fra deltids- og heltidsuddannelser i øvrigt samt korte koncentrerede kurser).

En del af uddannelserne er kompetencegivende, fx enkeltfagsundervisning, der afsluttes med en prøve. Og en del af de længere uddannelser er hele afsluttede uddannelser, fx datanom, teknonom, HD og bachelor under åben uddannelse. Enkelte af de kompetencegivende AMU-kurser kan også stykkes sammen til en egentlig kompetencegivende uddannelse.

Voksenuddannelserne kan være offentligt og/eller privat finansierede. Men der er i princippet indført en vis brugerbetaling, dog ikke på AMU. På VUC og daghøjskoler betales fx mindre brugerbetaling, end hvad der betales på åben uddannelse og folkehøjskoler.

Undervisningsomfanget inden for de forskellige typer voksenuddannelse varierer fra ganske få timer til samlede fuldtidsundervisningsforløb af flere års varighed. Undervisningen foregår dels i fritiden, dels i arbejdstiden. En del undervisning på åben uddannelse foregår i dag som fjernundervisning.

8.1 Produktionskoler

I det følgende afsnit beskrives centrale tal for produktionskolerne for årene 1997 til 1999, for årsværk frem til 2000.

Indledningsvis fremgår det af tabel 8.1.1, at aktiviteten fra 1996 til 2000 steg med omkring 400 *årselever*. Dette svarer til en stigning på ca. 10%. I det følgende beskrives elevernes baggrund, som alder, køn, skoleopholdets længde m.m.

Alder

I tabel 8.1.2 opgøres alderen og aldersfordelingen for produktionskoledeleagerne fra 1997 til 1999. Betragtes alderssammensætningen blandt deltagerne, har der kun været små udsving, når der ses på fordelingen over og under 18 år. Betragtes udviklingen inden for de enkelte aldersintervaller, ses de relativt største udsving blandt de yngste og dem på 25 år og derover. I 1999 var der kun halvt så mange deltagere på 14 år og derunder som året før, og andelen på 25 år og derover blev ca. halveret. I de mellemliggende aldersintervaller har ændringerne været relativt beskedne.

Opholdenes varighed

I tabel 8.1.3 opgøres varigheden af produktionskoleopholdet i perioden 1997 til 1999. Med hensyn til deltagerforløbenes varighed har udviklingen været nogenlunde stabil, når elevernes fordeling på de udvalgte varighedsintervaller lægges til grund. Dog faldt andelen med ophold af under 1 månedes varighed markant i 1999. I 1999 ses desuden en bevægelse i retning af relativt flere ophold af ½-1 års varighed. Der var desuden en svag tendens til, at en stadig større andel af eleverne deltog i forløb, der varede længere end ét år. Fra 1997 til 1999 steg andelen med 2 procentpoint svarende til en stigning på små 30%. Tidligere opgørelser viser, at der i 1991 ligesom i 1997 var ca. 7% af eleverne, der havde ophold på over 1 år.

Kønsfordeling

I figur 8.1.1 opgøres kønsfordelingen på produktionskolerne fra 1997 til 1999. Kønsfordelingen har stort set været den samme for de tre år. Rundt regnet udgjorde kvinderne 44% af eleverne.

Deltagerbaggrund

Som det ses af tabel 8.1.4, kommer hovedparten af produktionsskolernes elever gennem det frie optag. Andelen har endda været stigende fra 73% i 1997 til 80% i 1999. Derimod var andelen af kommunalt aktiverede faldet kraftigt, så det i 1999 var under 6% af det samlede antal udslusede deltagere, der var aktiveret gennem kommunen. Arbejdsformidlingen benytter stort set ikke produktionsskolerne til aktivering, mens andelen, der deltog som led i den fri ungdomsuddannelse (fuu), blev fordoblet fra 1998 til 1999.

Udslusningsresultat

Tabel 8.1.5 vises produktionsskoledeltagernes destination efter afsluttet forløb (udslusningsresultatet) fra 1997 til 1999. I 1999 fik 26% af eleverne en eller anden form for SU-berettigende uddannelse. Dette svarede til en stigning på 37% i forhold til 1997. Det største spring skete dog fra 1998 til 1999. For langt de fleste af dem, der efter et produktionsskoleophold påbegyndte på en SU-berettigende uddannelse, vil der reelt være tale om overgang til en form for erhvervsfaglig uddannelse eller den frie ungdomsuddannelse. Derudover tiltrak også SOSU-uddannelserne en del produktionsskoleelever. Tal fra 1. halvår 2000 tyder på, at stadig flere efterfølgende påbegynder en SU-berettigende uddannelse.

Deltagerbaggrund og udslusningsresultat

I tabel 8.1.6 vises deltagerens udslusning fordelt på uddannelsesbaggrund, i 1999 opdelt på elevernes højeste fuldførte baggrund.

Generelt var deltagere med fuldført 10. klasse langt mere tilbøjelige til at gå videre i en SU-berettigende uddannelse end de øvrige grupper. Andelen steg fra 27 til 33% i løbet af de tre år. Den andel, der efterfølgende kommer i arbejde, har konstant ligget lidt under en fjerdedel, mens udslusning til ledighed har svinget omkring 14%.

Deltagere med 9. klasse i bagagen er også blevet mere tilbøjelige til at fortsætte med en SU-berettigende uddannelse. I 1999 var det 23%, der fortsatte ad denne vej. De to foregående år var det kun omkring 18%. Med hensyn til efterfølgende at komme i arbejde ligner 9. klassegruppen dem med 10. klasse, mens arbejdsløsheds-

frekvensen var markant højere - ca. hver femte havner efterfølgende i ledighed.

For deltagere med 8. klasse som højeste fuldførte uddannelse var andelen, der efterfølgende påbegyndte en SU-berettigende uddannelse, faldet fra 12 til 8%. Ledigheden har ligget stabilt på 23-24%, mens udslusning til arbejde faldt fra ca. 19 til 16%. Desuden var der i 1999 13% fra denne gruppe, der efter produktions-skoleopholdet gik tilbage til folkeskolen. I 1997 og 1998 gjaldt dette kun for hhv. 1 og 5%.

Tabel 8.1.1 Den samlede aktivitet ved produktionsskolerne i årsværk, opgjort fra 1996 til 2000. 1 årsværk=1.260 timer.

	1996	1997	1998	1999	2000
Elevårsværk	4.569,52	4.998,29	5.670,52	5.164,25	5.010,50

Kilde: DOP-statistik.

Tabel 8.1.2 Produktionsskoledeltagernes alder, absolut og procentvis fordeling på udvalgte aldersintervaller, opgjort fra 1997 til 1999.

Alder:	----- 1997 -----		----- 1998 -----		----- 1999 -----	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
14 år og derunder	263	3,0	466	4,0	129	1,0
15-17	3.258	31,0	3.888	33,0	4.018	34,0
18-20	4.181	40,0	4.871	40,0	5.227	44,0
21-24	1.741	17,0	1.907	16,0	1.842	16,0
25 år og derover	474	5,0	420	3,0	286	3,0
Uoplyst	435	4,0	479	4,0	274	2,0
I alt	10.352	100,0	12.031	100,0	11.776	100,0

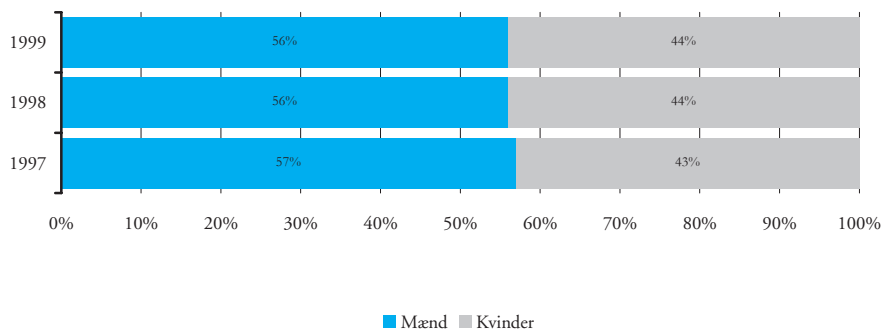
Kilde: Udtræk fra skolernes halvårslige statistikindberetning.

Tabel 8.1.3 Varighed af produktionsskoleophold, absolut og procentvis fordeling på udvalgte varighedsintervaller, opgjort fra 1997 til 1999.

Varighed:	----- 1997 -----		----- 1998 -----		----- 1999 -----	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 1 måned	2.395	23,0	2.980	25,0	2.134	18,0
1-6 måneder	5.014	48,0	5.657	47,0	5.850	50,0
½-1 år	1.573	15,0	1.839	15,0	2.175	18,0
Over 1 år	685	7,0	925	8,0	1.073	9,0
Uoplyst	685	7,0	630	5,0	544	5,0
I alt	10.352	100,0	12.031	100,0	11.776	100,0

Kilde: Udtræk fra skolernes halvårslige statistikindberetning.

Figur 8.1.1 Procentvis kønsfordeling blandt eleverne på produktionsskolerne, opgjort fra 1997 til 1999.

Tabel 8.1.4 Elevernes baggrund for at deltage i produktionsskoleophold, opgjort fra 1997 til 1999.

Baggrund for deltagelse:	1997		1998		1999	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Frit optag	7.602	73,4	9.391	78,1	9.426	80,0
Kommunalt aktiveret	1.743	16,9	1.225	10,2	691	5,9
Aktivering gennem AF	117	1,1	54	0,4	93	0,8
Egu-elev	171	1,7	172	1,4	127	1,1
Fuu-elev	299	2,9	294	2,4	605	5,1
Brobygningsforløb	105	1,0	224	1,9	76	0,6
§9, stk. 5	0	0,0	542	4,5	420	3,6
Uoplyst	315	3,0	129	1,1	338	2,9
I alt	10.352	100,0	12.031	100,0	11.776	100,0

Kilde: DOP-statistik.

Tabel 8.1.5 Produktionsskoledeltagernes destination efter afsluttet forløb (udslusningsresultat), absolut og procentvis fordeling på udslusningskategorier, opgjort fra 1997 til 1999.

Udslusningsresultat	1997		1998		1999	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Lønnet arbejde	2.049	19,8	2.496	20,7	2.547	21,6
SU-berettigende udd.	1.994	19,3	2.530	21,0	3.047	25,9
Anden uddannelse	1.344	13,0	1.057	8,8	757	6,4
Anden aktivering*	647	6,3	707	5,9	636	5,4
Andet **	1.494	14,4	1.436	11,9	1.346	11,4
Daghøjskole	74	0,7	113	0,9	95	0,8
Efterskole	174	1,7	73	0,6	81	0,7
Folkeskole	259	2,5	1.092	9,1	399	3,4
Hush- eller håndarb. skole	9	0,1	24	0,2	12	0,1
Højskole	98	0,9	84	0,7	104	0,9
Ungdomsskole	89	0,9	35	0,3	29	0,2
Ledighed	1.614	15,6	1.990	16,5	2.056	17,5
Uoplyst	507	4,9	394	3,3	667	5,7
I alt	10.352	100,0	12.031	100,0	11.776	100,0

* Herunder beskæftigelse med tilskud

** Barsel, militærtjeneste m.v.

Kilde: DOP-statistik.

Tabel 8.1.6 Deltagernes udslusning, fordelt på uddannelsesbaggrund, absolut og procentvis fordeling i 1999.

Udslusningsresultat:	Højeste fuldførte udd. Op til 8. kl.		Folkeskole-elev		9. klasse		10. klasse		Anden uddannelse		Uoplyst		I alt	
	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal
SU-berettigende udd.	8,1	76	3,6	11	23,0	959	33,1	1.896	19,2	85	10,3	20	25,9	3.047
Anden uddannelse	7,2	68	3,3	10	6,1	255	6,7	382	8,1	36	3,1	6	6,4	757
Arbejde	16,0	151	4,6	14	22,1	919	22,9	1.314	27,1	120	14,4	28	21,6	2.547
Aktivering	7,3	69	2,0	6	5,7	237	4,7	269	7,7	34	10,8	21	5,4	636
Ledighed	24,1	227	3,6	11	21,3	887	14,6	834	18,1	80	8,7	17	17,5	2.056
Andet	15,0	141	6,3	19	11,5	477	10,9	624	14,0	62	11,8	23	11,4	1.346
Efterskole	2,9	27	3,0	9	0,7	31	0,2	14	0,0	0	0,0	0	0,7	81
Folkeskole	13,0	122	67,8	206	1,5	62	0,1	8	0,2	1	0,0	0	3,4	399
Daghøjskole	0,3	3	0,3	1	1,0	41	0,8	44	1,4	6	0,0	0	0,8	95
Højskole	0,8	8	0,0	0	0,7	31	1,1	62	0,7	3	0,0	0	0,9	104
Ungdomsskole	0,1	1	0,7	2	0,3	11	0,2	14	0,2	1	0,0	0	0,2	29
Hus-/håndarbejdsskole	0,3	3	0,0	0	0,1	3	0,1	5	0,2	1	0,0	0	0,1	12
Uoplyst	4,9	46	4,9	15	6,0	248	4,6	264	2,9	13	41,0	80	5,7	667
I alt	100,0	942	100,0	304	100,0	4.161	100,0	5.730	100,0	442	100,0	195	100,0	11.776

Kilde: DOP-statistik.

8.2 Voksenuddannelse

Aktiviteten på voksenuddannelserne

I dette afsnit beskrives den overordnede aktivitet inden for de forskellige voksenuddannelser.

I tabel 8.2.1 opgøres *årselever*/studenterårsværk for voksenuddannelserne fra 1993 til 1999. Den samlede aktivitet i den offentlige voksen- og efteruddannelse var i 1999 ca. 113.000 årselever. I perioden 1993 til 1998 steg aktiviteten med ca. 9% pr. år. Fra 1993 til 1998 steg antallet af årselever med ca. 41.100.

Siden 1998 er aktiviteten faldet med ca. 12% eller 16.000 årselever. Den samlede nedgang skyldes primært et fald i aktivitet på åben uddannelse (erhvervsskoler og SOSU-skoler), daghøjskoler og AMU-uddannelser.

På åben uddannelse (erhvervsskoler og SOSU-skoler) Faldt aktiviteten med 36%, bl.a. som følge af en drastisk nedgang i deltagelsen på pc-brugeruddannelsen. På daghøjskolerne kan faldet på 30% begrundes med indførelsen af et aktivitetsloft på 9.800 årselever. Faldet i aktiviteten på 22% på AMU-uddannelser skyldes bl.a. en begrænsning af lediges muligheder for at deltage i AMU samt indførelsen af tilskudsrammer.

Ud over de beskrevne voksenuddannelses tilbud findes kommunalt finansieret aftenskoleundervisning under folkeoplysningsloven, som omfattede ca. 30.000 årselever. I 1999 var der således tilsammen over 142.000 årselever i den offentlige voksenuddannelse. Derudover findes private uddannelses tilbud til voksne.

En del af de uddannelsessøgende har samtidigt været aktive i *arbejdsstyrken* - som *beskæftigede* eller som arbejdsøgende - eftersom dele af voksenundervisningen har fundet sted i deltagerens fritid. Det gælder især for åben uddannelse, de korte højskolekurser og aftenskoleundervisningen.

Som det fremgår af figur 8.2.1, ses der ved indeksberegning af udviklingen på de 6 største uddannelser det tidligere beskrevne fald i aktiviteten fra 1998 til 1999 på daghøjskoler, åben uddannelse og AMU-uddannelser. Derimod steg aktiviteten på dansk som andet-

sprog med 50% siden 1993. Det sidste skal ses på baggrund af dels en øget indvandring i forbindelse med konflikten i Bosnien-Hercegovina og dels en ændring i lovgivningen, som har medført, at deltagerne tilbydes et øget antal timer.

Tabel 8.2.1 Årselever/studenterårsværk ved voksenuddannelserne, opgjort fra 1993 til 1999.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Daghøjskoler	5.600	7.300	9.575	10.281	12.687	13.454	9.456
AMU-uddannelser	11.300	11.700	11.500	11.620	13.940	17.425	13.660
Folkehøjskolerne, lange kurser ¹⁾	5.598	6.049	5.983	5.515	4.742	4.319	4.151
Folkehøjskolerne, korte kurser ¹⁾	1.771	1.729	1.595	1.522	1.330	1.326	1.298
VUC, hf-kurser ⁸⁾	12.739	12.034	13.553	13.996	13.154	13.915	13.915
VUC, avu-kurser ⁸⁾	13.652	14.006	14.745	15.595	14.256	14.570	14.570
Åben udd. (videregående udd.) ²⁾	10.479	11.214	13.727	14.781	16.081	13.990	14.183
Åben udd. (erhv.skole SOSU) ⁹⁾	13.346	12.994	16.232	17.438	17.262	27.819	17.617
VEUD ³⁾	-	-	1.420	760	1.144	1.928	2.579
Hush.- og håndarbejdsskoler	1.217	1.145	1.183	1.098	849	826	821
Dansk som andetsprog ⁴⁾	11.890	12.996	13.647	16.214	16.141	16.464	17.223
Specialundervisning for voksne ⁵⁾	-	-	1.153	1.182	1.197	1.738	1.738
Læsekurser for voksne ⁵⁾	-	-	-	234	428	628	628
Søfartsstyrelsens uddannelser	-	-	-	-	28	172	135
Kulturministeriets uddannelser ⁶⁾	-	-	-	205	235	179	149
Strukturdirektoratets udd. ⁷⁾	180	195	240	190	160	150	75
I alt	87.772	91.362	104.553	110.631	113.634	128.903	112.804

¹⁾ Lange kurser er på 12 uger eller mere. Korte kurser er på under 12 uger.

²⁾ Inkl. efteruddannelse af lærere og pædagoger.

³⁾ Omfatter kun deltagere, som har udløst tillægsydelse.

⁴⁾ Foreløbige tal. Der går 756 timer på et årsværk.

⁵⁾ Der er ikke tal for 1999. Derfor er 1998 anvendt i 1999.

⁶⁾ Der er ikke tal fra Statens Musikråd for 1998 og 1999.

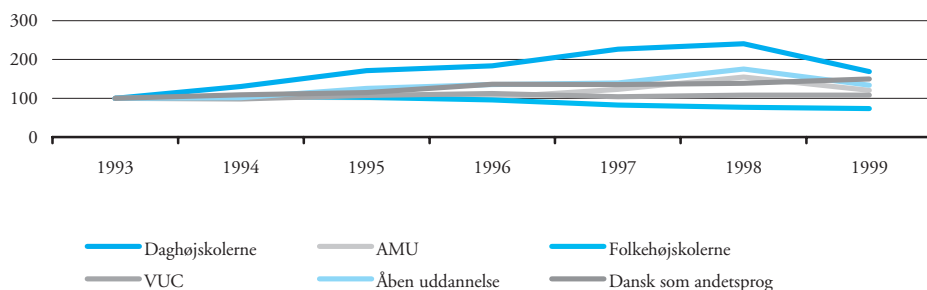
⁷⁾ Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Kurser for jordbrugere.

⁸⁾ Skøn i 1999. Skønnet som i 1998. 925 timer = 1 årsværk.

⁹⁾ Inkl. pgu meritårselever og omskolingsuddannelsen for hjemmehjælpere.

Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 8.2.1 Indekseret aktivitetsudvikling for udvalgte voksenuddannelser. 1993 = indeks 100.

Se evt. noter til uddannelserne under tabel 8.2.1.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Særlige opgørelser for voksendannelse

I dette afsnit beskrives deltagerne baggrund inden for de forskellige områder af voksenundervisningen. På grund af uddannelses-tilbudenes meget varierende indhold og tilskudsordninger henvender de sig til vidt forskellige målgrupper. Denne differentiering er væsentlig at medtage, når deltagerne baggrund skal sammenlignes. De statistiske resultater præsenteres samlet fra figur 8.2.2 til 8.2.8.

Daghøjskoler

På daghøjskolerne var den overvejende del af deltagerne kvinder. Størstedelen af deltagerne var mellem 20 og 29 år, hvilket svarer til knap hver tredje deltager.

Langt de fleste, dvs. over 50%, har afsluttet grundskolen, men også deltagere med erhvervsuddannelse var godt repræsenteret på daghøjskolerne.

I alt havde 60% af deltagerne været berørt af ledighed, inden de påbegyndte et daghøjskoleophold. Kun 17% har haft fast beskæftigelse.

Lige under 20% kom fra beskæftigelse i den offentlige sektor, og tilsvarende gjaldt for den private sektor. For en stor andel af deltagerne, ca. 60%, var arbejdsstedet ukendt.

Størstedelen, knap 50%, af de beskæftigede deltager ved daghøjskolerne, var ansat i gruppen ”offentlige tjeneste ydelser”. Mens deltagere fra industri og handel samt restaurant udgjorde omkring 30% tilsammen.

Den overvejende del af deltagerne, op mod 80%, havde en bruttoindtægt mellem 100.000 kr. og 299.000 kr.

Arbejdsmarkedsuddannelserne

I AMU-uddannelserne var den overvejende del af deltagerne mænd, hvilket svarede til 60%.

Over 55% af deltagerne var mellem 30 og 49 år, og kun en mindre del var under 30 år.

Langt de fleste, dvs. over 50%, havde en erhvervsuddannelse som længste uddannelse, mens lidt mere end 30% havde en afsluttet grundskole som længste uddannelse.

I alt havde 32% af deltagerne været berørt af ledighed, inden de påbegyndte en AMU-uddannelse, men 65% har haft fast beskæftigelse.

24% kom fra beskæftigelse i den offentlige sektor, mens 60% kom fra den private sektor. Kun en mindre andel af deltagerne, ca. 14%, kom fra øvrige sektorer.

Størstedelen, knap 35%, af de beskæftigede deltagere ved AMU-kurserne var ansat i industrien. Mens deltagere fra handel samt restaurant og transportbranchen tilsammen udgjorde omkring 20%. En relativ stor andel, svarende til hver fjerde deltager, var ansat inden for offentlige tjenesteydelser.

40% af deltagerne havde en bruttoindtægt mellem 200.000 kr. og 299.000 kr., mens 28% havde en bruttoindtægt mellem 100.000 kr. og 199.000 kr.

Almen voksenuddannelse: avu og hf

Inden for almen voksenuddannelse (avu) og hf var over to ud af tre af deltagerne kvinder.

Størstedelen af deltagerne ved hf var mellem 20 og 29 år, mens størstedelen af deltagerne ved avu var 50 år eller mere.

Her befandt sig flest med højeste uddannelse svarende til grundskoleniveau, mens der på hf var en mere lige fordeling mellem deltagere med højeste uddannelsesniveau svarende til såvel grundskole som almengymnasial eller erhvervsfaglig uddannelse.

Lidt mere end 30% af deltagerne ved avu har fast beskæftigelse, hvor tilsvarende mere end 60% enten var uden for arbejdsstyrken eller har været berørt af ledighed. Ved hf havde knap 50% af del-

tagerne fast beskæftigelse, og 50% havde enten været uden for arbejdsstyrken eller været berørt af ledighed.

Af de deltagere, som har været i beskæftigelse, havde relativt flere ved hf end ved avu været ansat i det offentlige. Med hensyn til branche fordelte det sig nogenlunde ens for deltagerne ved såvel hf som avu. Dog kom relativt flere ved hf fra beskæftigelse i offentlige og personlige tjenesteydelser, mens flere ved avu kom fra beskæftigelse i industrien.

Over halvdelen af deltagerne ved hf havde en bruttoindtægt under 100.000 kr., mens de fleste deltagere ved avu havde en bruttoindkomst mellem 200.000 og 299.000 kr.

Åben uddannelse

Inden for de enkelte retninger var der større kønsforskelle. Fx var 60% af deltagerne mænd på de videregående uddannelser, mens op mod 55% af deltagerne på erhvervsuddannelserne var kvinder.

Omkring 30% af deltagerne under åben erhvervsuddannelse var mellem 30 og 39 år, mens deltagerne i de resterende aldersgrupper fordelte sig jævnt. På erhvervsuddannelserne havde flertallet, dvs. 56% i forvejen en erhvervsuddannelse, mens 15% kun havde afsluttet grundskolen. 19% af deltagerne havde en mellemlang videregående uddannelse bag sig.

I alt havde 18% været berørt af ledighed inden for det sidste år. Tilsvarende havde 77% fast beskæftigelse. Langt størstedelen af deltagerne, ca. 65%, var ansat i privat virksomhed, og det var især inden for finansiering/forretning samt offentlige tjenesteydelser, at deltagerne var beskæftiget.

Kun 7% af deltagerne havde en bruttoindtægt mellem 200.000 kr. og 299.000 kr., og størstedelen havde en bruttoindtægt under 200.000 kr.

Folkehøjskoler samt husholdnings- og håndarbejdsskoler

På husholdnings- og håndarbejdsskolerne var flertallet af deltagerne kvinder. De udgjorde over 90% af deltagerne. De var i det væsentlige under 20 år.

På højskolernes lange kurser var størstedelen, 75%, af deltagerne mellem 20 og 29 år. Ca. 10% var under 20, og ganske få var fra 40 år og opefter.

Omkring 45% havde en almen-gymnasial uddannelse bag sig, og hver femte har været berørt af ledighed året før. 47% af deltagerne havde fast beskæftigelse, hvor omkring 50% var ansat enten i offentlig eller privat virksomhed. Heraf var 43% beskæftiget inden for offentlige og personlige tjenesteydelser, mens 23% var beskæftiget inden for handel og restauration.

20% havde en bruttoindtægt mellem 200.000 kr. og 299.000 kr., og 75% havde en bruttoindtægt under 200.000 kr.

Undervisning i dansk som andet sprog

Ved undervisningen i dansk for voksne udlændinge var der en mindre overvægt af kvinder. 70% af deltagerne var mellem 20 og 39 år.

Endnu findes der ingen opgørelser over, hvilke uddannelse deltagerne havde afsluttet i hjemlandet. De foreløbige tal i Undervisningsministeriets materiale viser, at omkring 85% af deltagerne følger undervisning, der forudsætter afsluttet grundskole.

Dansk for voksne udlændinge var en forudsætning for at komme ud på arbejdsmarkedet. Derfor vil størstedelen af deltagerne være under offentlig forsørgelse. Omkring 50% af deltagerne fik enten integrationsydelse eller kontanthjælp. En mindre del, ca. 5%, fik dagpenge, mens resten af deltagerne var selvforsørgende, dvs. eksempelvis studerende eller i arbejde. (Tal fremgår ikke af tabeller. Kilde: Sprogskolernes indberetning til Undervisningsministeriet).

Specialundervisning og læsekurser for voksne

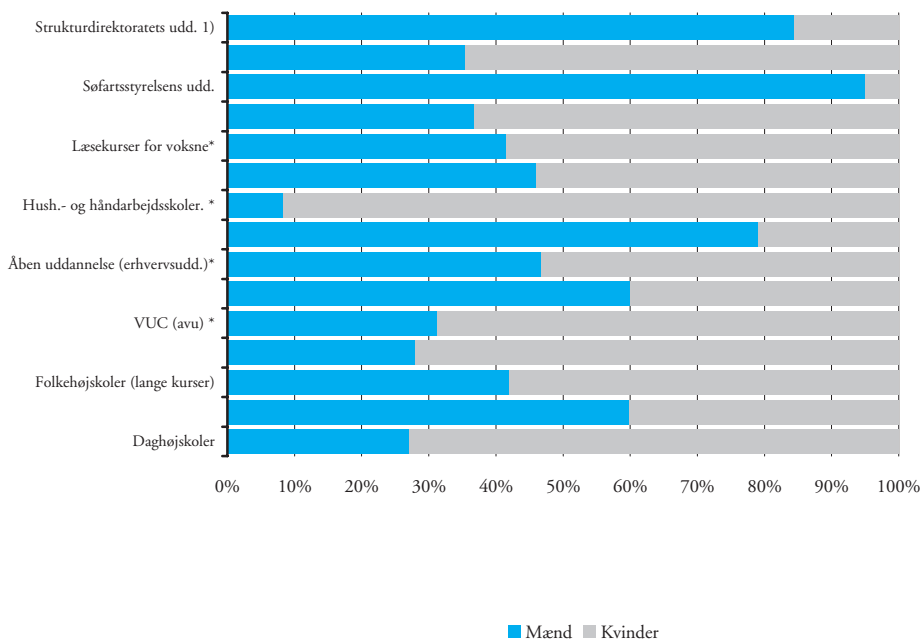
I 1999 deltog omkring 95.000 i amternes tilbud om specialkom-penserende undervisning, hvilket var 10.000 mere end året før. I samme periode var antallet af undervisningstimer i årsværk steget med knap 100. Der findes i Undervisningsministeriets materiale ikke oplysninger om deltagerens baggrund.

På læsekurserne har antallet af deltagere ligget mellem 5 og 6.000 de senere år, mens undervisningstilbuddet faldt med omkring 200 til knap 400 årsværk i 1999. Blandt deltagerne udgjorde kvinderne 60%, og over 50% af deltagerne var mellem 20-39 år. Kun en mindre del var over 50 år. (Tal fremgår ikke af tabeller. Kilde: ARF's indberetning til Undervisningsministeriet).

Den kommunale folkeoplysning/aftenskolen

Oplysningerne om deltagerne i aftenskoleundervisningen stammer fra 1996. Over 60% af deltagerne var kvinder. Op mod 90% af deltagerne var mere end 29 år, og 40% var 50 år og derover. Undervisningsministeriets materiale beskriver ikke deltagerens uddannelsesbaggrund og arbejdsmarkedstilknytning. (Tal fremgår ikke af tabellerne. Kilde: Kommunernes indberetning til Undervisningsministeriet).

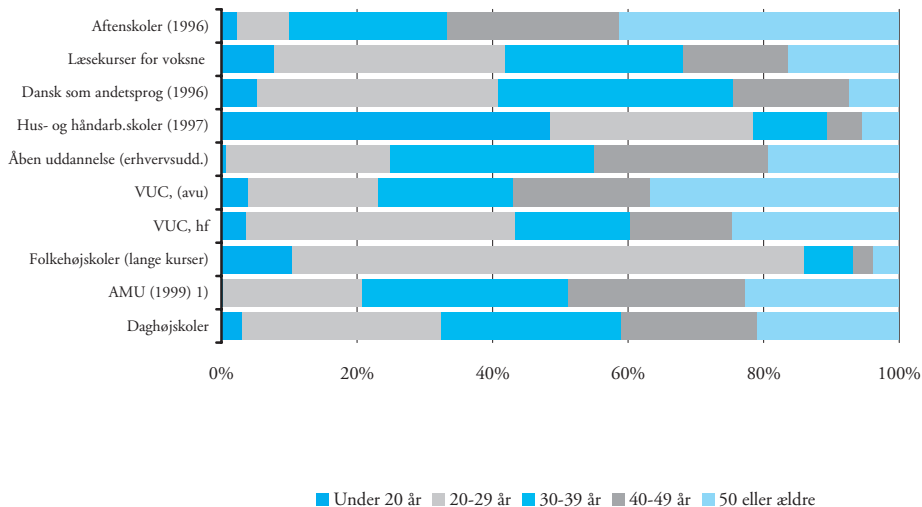
Figur 8.2.2 Kønsfordelingen på de forskellige voksenuddannelser i 1998.

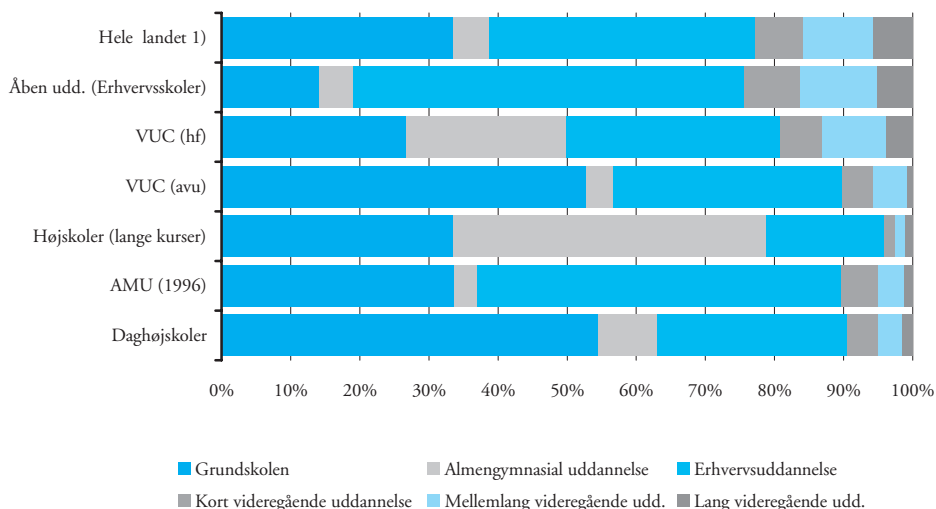
¹⁾ Under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

* Tallene her er for 1998.

Figur 8.2.3 Aldersfordelingen på de forskellige voksenuddannelser i 1998.

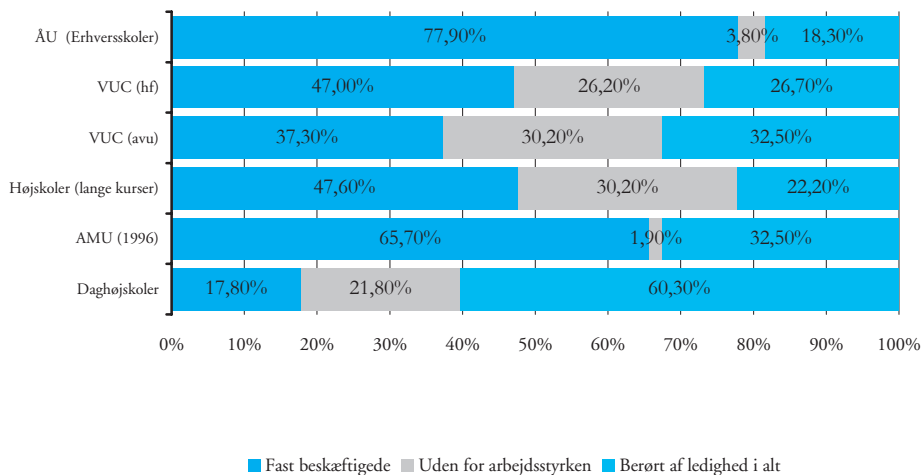
Figur 8.2.4 Deltagernes uddannelsesbaggrund ved de forskellige voksenuddannelser i 1998.

¹⁾ Foreløbige tal.

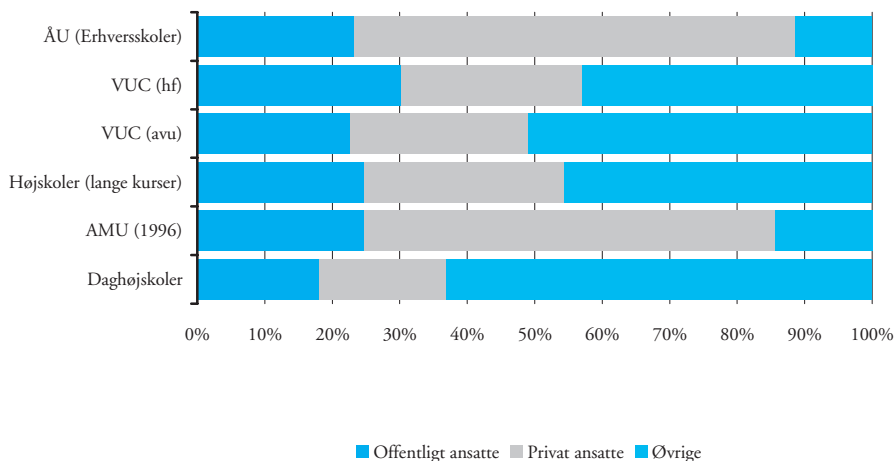
Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 8.2.5 Deltagernes arbejdsmarkedstilknytning før 1998 ved de forskellige voksenuddannelser i 1998.

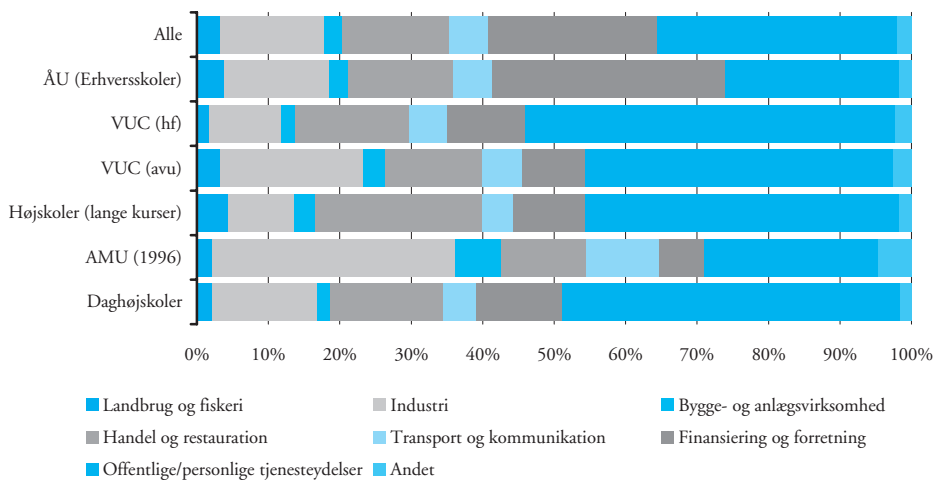
Note: Figuren vedrører kun regulær ledighed. Den tid, deltagerne har været aktive i arbejdsmarkedsforanstaltninger, registreres ikke som ledighed hos Danmarks Statistik. som er kilde til disse tal.

Figur 8.2.6 Deltagerne ved de forskellige voksenuddannelser, fordelt på arbejdsstedets ejerforhold i 1998.

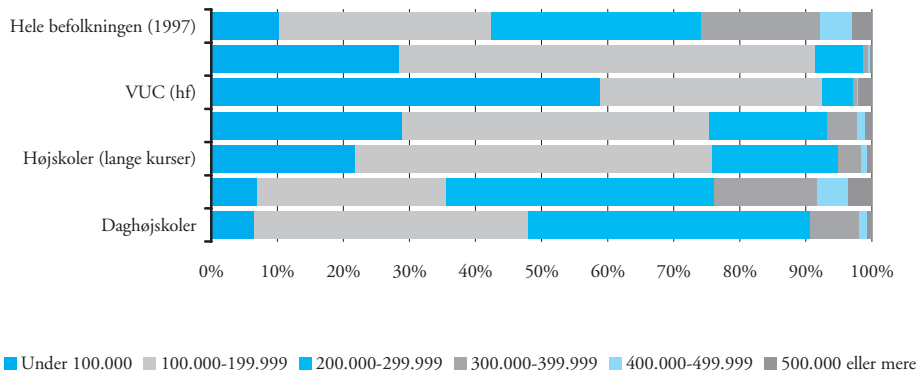
Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 8.2.7 Branchefordeling for deltagerne ved de forskellige voksenuddannelser i 1998.

Kilde: Danmarks Statistik.

Figur 8.2.8 Indkomstfordelingen for deltagerne ved de forskellige voksenuddannelser i 1998.

Kilde: Danmarks Statistik.

Begreber

Dette afsnit indeholder en oversigt over særlige termer og begreber, der forekommer i de enkelte kapitler. Hvis et ord i teksten er gengivet i *kursiv*, betyder det, at der er en forklaring til det i begrebsafsnittet. Begreberne er ordnet alfabetisk.

A

- Afbrudsprocent* Beregnes som *fuldførelsesprocent* minus 100%.
- Afbrudstid, typisk* Det antal måneder, som den største andel af eleverne på en uddannelse vil benytte, fra optagelse til afbrydelse af uddannelsen. Se eksempel under *fuldførelsestid, typisk*.
- Afbrudt uddannelse* Det antal elever, der har afbrudt den givne uddannelse eller uddannelsesgruppe i perioden fra 1/10 året før til 30/9 i året.
- Afbrudt uddannelse, fremskrevet* Det antal elever, der forventes at afbryde den givne uddannelse eller uddannelsesgruppe i perioden fra 1/10 året før til 30/9 i året. Fremskrivningsforudsætningen er uændret studieadfærd i forhold til udgangsåret.
- Afgang* Afgang er summen af *afbrudt* og *fuldført*. Det er dermed det antal elever, der har afbrudt eller fuldført den givne uddannelse eller uddannelsesgruppe i perioden fra 1/10 året før til 30/9 i året.
- Afgang, fremskrevet* Det antal elever, der forventes at *afbryde* eller *fuldføre* den givne uddannelse eller uddannelsesgruppe i perioden fra 1/10 året før til 30/9 i året. Afgang er summen af afbrudte og fuldførte forløb. Fremskrivningens forudsætning er uændret studieadfærd i forhold til udgangsåret.
- Almengymnasiale område* Gymnasiet (1. til 3. g.), højere forberedelseseksamen (1. og 2. hf) samt studenterkurser (1. og 2. stud.).
- Arbejdsstyrken* Arbejdsstyrken udgøres af personer (15- til 69-årige) der er beskæftigede eller ledige.
Blandt de beskæftigede i arbejdsstyrken regnes lønmodtagere og selvstændige. Når beskæftigede bliver opgjort, fraregnes der personer som
- har haft mindre end 80 timers arbejde i løbet af året

- ikke er arbejdsløshedsforsikrede
- ikke har en egentlig ansættelse
- ikke har fået indberettet ATP-bidrag i løbet af året.

De ledige omfatter ikke beskæftigede, der

- er arbejdsløshedsforsikrede
- modtager bistandshjælp og er registrerede som arbejdsløse hos arbejdsformidlingen eller i kommunen.

Arbejdsstyrken, senest fuldført Det antal personer (15- til 69-årige) i arbejdsstyrken, beskæftigede eller ledige, der har pågældende uddannelse eller uddannelsesgruppe som senest *fuldført*.

Arbejdsstyrken fuldført, fremskrevet Det forventede fremtidige antal personer i arbejdsstyrken (15- til 69-årige), beskæftigede eller ledige, der forventes at have fuldført den givne uddannelse eller uddannelsesgruppe som senest *fuldført*.
Størrelsen er beregnet på baggrund af:

- 1) studieadfærd
- 2) *demografi*
- 3) overgange ind og ud af arbejdsstyrken for to på hinanden følgende årlige statusopgørelser.

Der er her tale om en *tværsnitsberegning*.

Arbejdsstyrken, i gang Antal elever, under uddannelse (15- til 69-årige), der pr. 1/10 i året er i arbejdsstyrken som beskæftigede eller som ledige.

Arbejdsstyrken i gang, fremskrevet Det forventede antal elever (15- til 69-årige), under uddannelse, der pr. 1/10 i året, forventes at være i arbejdsstyrken som beskæftigede eller som ledige.
Størrelsen er beregnet på baggrund af:

- 1) studieadfærd
- 2) *demografi*
- 3) overgange ind og ud af arbejdsstyrken for to på hinanden følgende årlige statusopgørelser.

Der er her tale om en *tværsnitsberegning*.

Arbejdsstyrken, uden for De personer (15- til 69-årige), der ikke er tilknyttet *arbejdsstyrken* som beskæftigede eller ledige.

Arbejdsstyrken uden for, fremskrevet Det forventede antal personer (15- til 69-årige), der ikke forventes at være tilknyttet *arbejdsstyrken* som beskæftigede eller ledige.

Arbejdsstyrken, ledige Den andel af *arbejdsstyrken* der ikke var i beskæftigelse. Se evt. også beskrivelse af *AU-modellen*. Ledighedsprocent beregnes som antal ledige/antal i arbejdsstyrken i året. Se også arbejdsstyrken.

AU-modellen En beregnings- og fremskrivningsmodel, som behandler *arbejdsstyrken* og uddannelsessystemet under ét: *Arbejdsstyrke/Uddannelsessystemmodellen*. Det kendetegnende ved denne model er, at fremskrivningsprocessen er bygget op omkring en række uddannelses- og arbejdsmarkedsmæssige tilstande samt et antal overgangs- og fordelingsfrekvenssæt. Dette muliggør en beskrivelse af personernes bevægelser til og fra forskellige del*bestande* i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Herved er det muligt at beskrive den 15- til 69-årige *befolknings-* og/eller *arbejdsstyrkes* uddannelsesmæssige sammensætning nu og i fremtiden.

B

Bacheloruddannelsesområdet Dette uddannelsesområde tilhører *LVU*-området, klassificeret på niveau med mellemlange videregående uddannelser. Bacheloruddannelser er afsluttende treårig uddannelser, som giver *erhvervskompetence*, men som oftest fører videre til en toårig *kandidatuddannelse*. Se fx beskrivelse i tekstafsnit 6 eller under *udelte kandidatuddannelser*. HA indgår fx også under dette område. Uddannelserne indgår i *hovedgruppen MVU*.

Befolkning, fuldført uddannelse Antal personer i befolkningen med en given alder, der har den pågældende uddannelse eller uddannelsesgruppe som den seneste *fuldførte*. Befolkningen kan også opgøres efter *højeste uddannelse* eller højeste uddannelsesgruppe.

Befolkning, højeste uddannelse Antal personer i befolkningen med en given alder, der har fuldført den pågældende uddannelse eller uddannelsesgruppe som den højest *fuldførte*.

Befolkning, fuldført fremskrevet Det forventede antal personer i befolkningen med en given alder, der vil have den givne uddannelse eller uddannelsesgruppe som den senest *fuldførte*. Størrelsen er beregnet på baggrund af:
1) studieadfærd og
2) *demografi* for to på hinanden følgende årlige statusopgørelser.
Der er tale om en *tværsnitberegning*.

Befolkning, i gang Antal i befolkningen, der er i gang med en uddannelse eller uddannelsesgruppe. Opgjort pr. 1/10 i året. Jfr. *bestand*.

Befolkning i gang, fremskrevet Det forventede antal af befolkningen, der vil være i gang med en uddannelse eller uddannelsesgruppe, opgjort pr. 1/10 i året. Jfr. *bestand, fremskrevet*. Størrelsen er beregnet på baggrund af:
1) studieadfærd
2) *demografi*
3) overgange ind og ud af arbejdsstyrken for to på hinanden følgende årlige statusopgørelser.
Der er tale om en *tværsnitsberegning*.

Befolkningstal Danmarks Statistik opgør antallet af herboende personer, fordelt på alder, køn og regioner pr. 1. januar i året. Undervisningsministeriet, Statistik- og Informationskontor opgør alderen pr. 31. december i året.

Befolkningsprognose En *beregning som foretages* af Danmarks Statistik, der viser, hvorledes befolkningen forventes at udvikle sig i fremtiden. I prognosen er indregnet ændringer i *fertilitet* (fødselsmønster), immigration/emigration, *dødelighed* samt *flyttehyppighed*. (Se evt. *befolkningstal*).

Bestand Det samlede antal elever der befinder sig på den pågældende uddannelse eller uddannelsesgruppe, opgjort pr. 1/10 i året.

Bestand, fremskrevet Det samlede antal elever, der forventes at være indskrevet på den pågældende uddannelse eller uddannelsesgruppe den 1/10 i året. Fremskrivningsforudsætning er uændret studieadfærd i forhold til udgangsåret.

Bestandstavler Bestandstavlen for en given uddannelse viser, hvorledes en årgang studerende ved uddannelsen med tiden fordeler sig på *afbrudte* og *fuldførte*. Se desuden under *integreret elevregister regnskabstal*.

BNP Det beløb (her opgjort i markedspriser), der står til rådighed for det danske samfund til forbrug og investering minus nettoimport af varer og tjenester.

Børnehaveklasedækning Den andel, der *påbegyndte grundskolens* 1. klassetrin, som gik i børnehaveklassen året før.

D

Demografi Demografien beskriver befolkningens nutidige og fremtidige fordeling på bl.a. køns- og aldersgrupper. Demografien indregnes i fremskrivningerne for uddannelsessystemet og *arbejdsmarkedet*.

<i>Dimensionering</i>	Fastlæggelse af antal elever, der kan optages på en given uddannelse pr. år.
<i>DR</i>	Doktorgrad under <i>DVU</i> .
<i>DVU</i>	De videregående uddannelser under ét indeholder følgende områder: <i>KVU</i> , <i>MVU</i> , <i>bachelor</i> , <i>grund- og basisuddannelser</i> , <i>LVU</i> (herunder supplerende sidefag) og <i>ph.d.</i>
<i>Dødelighed</i>	Dødelighed angiver sandsynligheden for, at personer på givne alderstrin dør i en given periode. Dødeligheden bruges til bl.a. at fortælle noget om den fremtidige befolkningssammensætning og beregnes ud fra kendte tal. Derved fastsættes forventet dødelighed for hver alder/aldersgruppe. Se evt. <i>befolkningsprognose</i> .
<u><i>E</i></u>	
<i>Efterkommere</i>	Efterkommere er født i Danmark af forældre, som begge er <i>indvandrere</i> eller efterkommere.
<i>Elev/lærerratio</i>	Antal elever pr. lærer.
<i>Elementarniveau</i>	Det laveste niveau i Statistik- og Informationskontorets <i>forspalter</i> . Niveaulet betegnes også som enkeltuddannelsesniveaulet, fx uddannelser som arkitekt og folkeskolelærer.
<i>Erhvervsfaglige uddannelser</i>	Den overordnede betegnelse for alle erhvervsuddannelser ekskl. skoleforløb m.v.
<i>Erhvervsfaglige uddannelsesområde</i>	Den overordnede betegnelser for <u>alle</u> erhvervsfaglige uddannelser. Indeholder skoleforløb m.v., <i>EUD</i> , social- og sundhedsuddannelser (SOSU), landbrugs-, husholdnings-, gartneri- og søfartsuddannelser samt øvrige erhvervsfaglige uddannelser, herunder kortere og længere kurser, tf-kurser og pgu.
<i>Erhvervsfrekvens, fuldført</i>	Andel af personer i <i>befolkningen</i> (15-69 årige), med en given <i>fuldført</i> uddannelse (<i>ledige</i> eller beskæftigede). Oplysninger er for senest eller højst <i>fuldførte</i> uddannelse eller uddannelsesgruppe.
<i>Erhvervsfrekvens i gang</i>	Andel af personer i <i>befolkningen</i> (15-69 årige), med en given igangværende uddannelse i <i>arbejdsstyrken</i> (<i>ledige</i> eller beskæftigede).

Erhvervsfrekvens, fremskrevet, fuldført Andelen af personer på den pågældende uddannelse, der er i *arbejdsstyrken* beskæftigede eller *ledige*. Se evt. *erhvervsfrekvens, fuldført*. Størrelsen er beregnet på baggrund af:
1) Studieadfærd
2) *Demografi* for to på hinanden følgende årlige statusopgørelser.
Der er her tale om en *tværsnitsberegning*.

Erhvervsgymnasiale område Indeholder højere handelseksamen (hhx), højere teknisk eksamen (htx), adgangseksamen til diplomingeniøruddannelserne.

EUD De ca. 90 "nye" *erhvervsfaglige uddannelser* som blev indført i 1991 og erstatter de "gamle" erhvervsfaglige uddannelser så som efg- og lærlingeuddannelser. EUD indeholder en række forskellige erhvervsrettede uddannelser, som overordnet kan opdeles i: merkantile erhvervsfaglige uddannelser og tekniske erhvervsfaglige uddannelser.

Erhvervskompetence-/kompeteegivende uddannelse *Fuldført* uddannelse som giver adgang til *arbejdsmarkedet*, fx *erhvervsfaglig uddannelse* eller videregående uddannelse (*DVU*).

F

Fertilitet Fertilitet er fødselsmønster. Man kan udtrykke den samlede fertilitet som det gennemsnitlige antal børn pr. kvinde, som en kvindegeneration ville få, hvis den gennem sin fertile (frugtbare) periode fik børn netop i overensstemmelse med de givne fertilitetskvotienter.

Flyttheppighed Det flyttemønster der gør sig gældende i en periode for befolkningen. Anvendes til regional fremskrivning af befolkningen.

Folkeskole Den offentlige *grundskole*, fra børnehaveklasse til 10. klassetrin (og 11. klassetrin).

Forløbsmetode I en forløbsmetode vælger man at beskrive enkelte elevårsgange under deres samlede uddannelsesforløb, med udgangspunkt i fx de sidste år i *grundskolen* til død eller pensionering (eller så langt, som der foreligger data).

Forløbsundersøgelse Undersøgelse, hvor der anvendes *forløbsmetode*.

Forspalte UVM1999 Den seneste forspalte er en valgt gruppering af uddannelserne på forskellige niveauer. Forspalten UVM1999 (Undervisningsministeriets 1999 opdeling af uddannelsessystemet) er den forspalte, som Undervisningsministeriets Statistik og Informationskontor oftest arbejder med. Kendetegnet er, at den er rettet mod uddannelsessystemet og niveauerne i systemet. Der grupperes på følgende niveauer, og niveauernes koder indeholder følgende antal cifre.

Kode-cifre	Struktur/opdeling
1	Hovedområder 2
2	Hovedgrupper 20
3	Mellemgrupper 200
4	Undergrupper 200x
8	Enkeltuddannelser yyyyyyyy

Forspalte, sammensætning ”Sammensætningsforspalten” går ud på at sammensætte uddannelser, der ligger i naturlig forlængelse af hinanden til én sammenhængende uddannelse. Det oplagte er fx 1. til 3. g, der sammensættes til én treårig uddannelse kaldet gymnasiet. Også andre uddannelser sammensættes, fx:

1.hf med 2.hf til hf
HD-1.del med HD-2.del til HD

En elev, der fx fuldfører 1.g og derefter forlader gymnasiet, vil i det tilfælde, hvor 1. til 3.g er sammensat, blive registreret som have afbrudt det samlede forløb 1. til 3.g efter et år.

Fremskrivning "Mekanisk fremskrivning" af de senest kendte udviklingstendenser suppleret med Danmarks Statistiks *befolkningsprognoser*.

Fuldførelsesprocent Procent af alle *påbegyndte* elever på uddannelsen, der forventes at *fuldføre* uddannelsen (dvs. uddannelseskift i et forløb betragtes som afbrud). Fuldførelsesprocenten beregnes ved en sammenregning af den senest observerede studieadfærd for forskellige elevårgange. *Afbrudsprocent* beregnes som fuldførelsesprocent minus 100%.
Der er tale om en *tværsnitsberegning*.

Fuldførelsestid, typisk Det forventede antal måneder som den største andel af de, der *fuldfører* uddannelsen vil bruge fra optagelse til fuldførelse af uddannelsen. Eksempel: Der optages 500 personer på en uddannelse ét år:

80 fuldfører efter 36 måneder
50 fuldfører efter 48 måneder
200 fuldfører efter 60 måneder
40 fuldfører efter 78 måneder
60 måneder vil her være typisk fuldførelsestid.

Fuldførelses-/afbrudstid, gennemsnitlig Det gennemsnitlige antal måneder, der vil forløbe fra optagelse til afslutning af den pågældende uddannelse. Den gennemsnitlige tid beregnes for *fuldførte* og *afbrudte* hver for sig. Tiderne fremkommer som sammenregning af den senest observerede studieadfærd for forskellige studenterårsgange. Der er tale om en *tværsnitsberegning*.

Fuldført uddannelse Det antal elever, der har fuldført den givne uddannelse eller uddannelsesgruppe i perioden fra 1/10 året før til 30/9 i året.

Fuldførte, fremskrevet Det antal elever, der forventes at *fuldføre* en given uddannelse eller uddannelsesgruppe i perioden fra 1/10 året før til 30/9 i året. Forudsætningen for fremskrivningen er uændret studieadfærd i forhold til udgangsåret.

Fuldtidsledige Se *Ledige, fuldtids*.

G

Grund- og basisuddannelser Grund- og basisuddannelser henhører under *DVU*. Se evt. beskrivelse i tekststafsnit 6.

Grundskole, offentlige og private Man skelner ofte mellem offentlige og private skoleformer, for børneskolen med undervisning fra børnehaveklasse til 10. klassestrin. Begrebet grundskole dækker over begge ejerformer. Taler man om "*folkeskolen*", er der alene tale om offentlige skoler. Grundskolen kan opdeles i *folkeskolen*, frie grundskoler og efterskoler.

Gymnasiale uddannelsesområde Er en samlet betegnelse for det *almengymnasiale område* og det *erhvervs-gymnasiale område*.

*Gymnasie-
frekvens* Den andel af en *ungdomsårgang* (konstrueret ud fra de vægtede aldersgen-
nemsnit m.v.), der *påbegynder* fx gymnasiets 1.g.

H

Hovedområde Det øverste område i Statistik- og Informationskontorets *forspalter*.

*Hovedgrup-
peniveau* Et overordnet niveau i Statistik- og Informationskontorets *forspalter*.

I

*Individuelle
ungdomsud-
dannelsesforløb* Individuelle ungdomsuddannelsesforløb er i denne sammenhæng erhvervs-
grunduddannelsen (egu) og den fri ungdomsuddannelse (fuu).

Indvandrere En indvandrer er en person, som er født i udlandet af forældre (eller kun den
ene, hvis den anden er ukendt), der er udenlandske statsborgere eller født i
udlandet. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og per-
sonen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

*Institutions-
nummer* Entydig 6 cifret kode på en uddannelsesinstitution, hvor de tre første cifre re-
fererer til beliggenhedskommunen, og de sidste tre er et løbenummer. Se evt.
institutionsregisteret.

*Institutions-
registeret,
(uddannelses-
institutioner)* Danmarks Statistiks register over samtlige institutioner i Danmark hvor spe-
cifikke institutionsoplysninger indgår. Fx *institutionsnummer* (6 cifret en-
tydig kode), navn og adresse, skoletype, administrationsforhold, ejerforhold
osv. Registerets oplysninger anvendes til addressesystemer, men bruges også til
statistiske formål, bl.a. som baggrundsregister i tællinger, tilskudssystemer
mv.

*Integreret
elevregister* Udtræk af det integrerede elevregister stammer fra Danmarks Statistik.
Registeret er individbaseret, og indeholder oplysninger om de uddannelsessø-
gendes uddannelsesadfærd tilbage til slutningen af 1970'erne. Se tillige be-
skrivelse af *integreret elevregister*, *enstrengning* og *hullukning*.

For hver person findes der oplysninger om:

- fødselsår
- køn
- uddannelseskode
- institution

- uddannelsens påbegyndelses- og afgangstidspunkt
- uddannelserne er igangværende, *fuldførte* eller *afbrudte*

Integreret elevregister, enstrengning

Uddannelsessystemet og elevbevægelserne i det er meget store og til tider en noget u håndterlig størrelse. For ikke at få et alt for kompliceret statistiksyste m har man valgt at harmonisere data i grundregisteret. Ved enstrengning har man forenklet hver enkelt persons registrerede uddannelsesforløb, så én person på et givet tidspunkt kun kan være registreret som værende i gang med én uddannelse ad gangen (nettotal). Denne uddannelse er udvalgt efter nærmere bestemte retningslinier. (Se evt. *hullukning*).

Integreret elevregister, hullukning

Når det *integrerede elevregister* er *enstrengt*, sker der en yderligere bearbejdning af registeret, kaldet hullukning. Hullukning sker i to situationer. Personer, der skifter institution, fortsætter på samme uddannelse, omregistreres, så det virker som et sammenhængende forløb. Personer, der tager orlov, men senere vender tilbage til samme studium, omregistreres, så det virker som et sammenhængende forløb. Huller over et år plus en sommerferie. Denne hullukning benyttes i samtlige af Statistik- og Informationskontorets uddannelsesmodeller. Man har derved altid sammenlignelige data uanset model. Hullukning muliggør beregning af bruttotal.

Integreret elevregister, regnskabstal

På det harmoniserede og hullukkede elevregister laves en optælling af elevbevægelser og tilstande, som kan observeres i en given periode. Disse optællinger kaldes *regnskabstal*. Se desuden dataindholdet under det *integrerede elevregister*.

K

Kandidatuddannelsesområdet

Også benævnt *LVU*. Kandidatuddannelsesområdet indeholder fx uddannelser som: jura, teologi, arkitekt, farmaceut, læge, landinspektør m.v. Indeholder også supplerende sidefag m.v.

Klassekvotient

Antal elever pr. klasse. Svarer til antallet af elever, divideret med antallet af klasser.

KVU

Korte yideregående uddannelser. Fx erhvervsprog, søfart, markedsøkonomi, visse tekniske uddannelser og visse sundhedsuddannelser.

L

- Ledige, fuldtids* Fuldtidsledige er en konstrueret værdi, hvor alle de ledighedsperioder, der har været for personer med en given baggrund i en given optællingsperiode sammentælles. Hvis to personer begge har været ledige i et halvt år, vil de tilsammen udgøre én fuldtidsledig i det pågældende år. Der findes mange forskellige måder at opgøre ledigheden på, se også *ledighedsramte*.
- Ledighedsramte* Personer, der har været ledige (berørt af ledighed) mindst én gang i løbet af året.
- LVU* Lange videregående uddannelser benævnes *kandidatuddannelser*. Indeholder også supplerende sidefag.
- Lærerløntimer, gymnasiet* Ved lærerløntimer i gymnasier menes: Skematimer + tillægstimer + retterreduktioner + feriereduktion + afspadsering + undertimer, dvs. lærernes samlede løntimetotal før henlæggelse til timebank og/eller eventuel udbetaling.
- Lærerårsværk* Antal ansatte lærere omregnet til lærerårsværk. Hvis flere lærere er ansat på deltid, kan de tilsammen udfylde ét helt lærerårsværk.

M

- Median ventetid* Den midterste observerede ventetid i en ordnet talrække.
- Mellemlange videregående uddannelsesområde* Det mellemlange videregående uddannelsesområde består af mellemlange videregående uddannelser (*MVU*), bacheloruddannelser samt grund- og basisuddannelser.
- MVU* Mellemlange videregående uddannelser består af fx folkeskolelærer-, journalist-, fysio-/ergoterapeut- og sygeplejerskeuddannelser m.v.

N

- Nettoindvandring* Nettoindvandring er forskellen mellem indvandring og udvandring.

Normalklasse, grundskole En klasse med elever, som helt eller delvist modtager folkeskolens almindelige undervisning. Elever, som får supplerende specialundervisning ved siden af normalklasseundervisningen, medregnes som normalklasseelever.

Normeret overgangsmønster, fuldført/afbrudte Det normerede overgangsmønster er et teoretisk begreb, som konstrueres på baggrund af *overgangs-* og *bestandstavler*. Overgangsmønster viser hvor mange procent af en *konstrueret ungdomsårgang* (svarende til eleverne i 8. klasse), der foretager de forskellige overgange i uddannelsessystemet. Der er tale om en *tværsnitsberegning*. Som *tværsnitsperiode* anvendes 1/10 året før til 30/9 året efter.

For at forstå, hvad det normerede overgangsmønster viser, kan man antage, at man følger eleverne i 8. klassetrin for at se, hvilke uddannelser de går til i de kommende år. Fx vil næsten alle elever fra 8. klassetrin fortsætte på 9. klassetrin (99%), og herfra vil måske en tredjedel gå til gymnasiet. Når eleverne mange år senere har forladt uddannelsessystemet helt, kan man lave en oversigt over de vandringer, eleverne har foretaget. For ikke at skulle vente på en sådan opgørelse efter *forløbsmetoden*, beregner vi i stedet det normerede overgangsmønster.

O

Omverden Defineret som værende uden for uddannelsessystemet. At tilgå omverden betyder, at personen forlader det ordinære uddannelsessystem og ikke vender tilbage til det igen.

Overgangsmønster Beregning af *overgangsprocenter* sker som en sammenregning af den senest observerede studieadfærd for forskellige studenterårgange. Beregningen viser adfærd efter hhv. *fuldførte* og *afbrudte* uddannelsesforløb. Fx kan man se, hvor mange (af hver 100, der fuldførte en uddannelse eller uddannelsesgruppe) der vil forlade uddannelsessystemet (gå til *omverden*) og hvor mange der vil påbegynde et nyt uddannelsesforløb. Der er tale om en *tværsnitsberegning*.

Overgangsprocent, fuldførtel afbrudte Procent af alle *fuldførte* og/eller *afbrudte* på en uddannelse, der inden for 25 starter på en ny uddannelse. Den uddannelse, der *påbegyndes*, kan godt være den samme som den, der blev fuldført eller afbrudt.

P

Ph.d. Uddannelsessystemets højeste uddannelsesniveau, som er en overbygning til *kandidatuddannelserne*.

Prognose En prognose har indregnet forskellige variable parametre, der angiver forventninger til fremtiden, der ikke er udtryk for mekaniske *fremskrivninger* af historiske tendenser. Fx opstilles der visse forventninger til ind- og udvandring i en *befolkningsprognose*.

Private grundskoler De private grundskoler er en fællesbetegnelse for: frie grundskoler, specialskoler og efterskoler.

Påbegyndte Det antal personer, der påbegyndte og dermed er i gang med en uddannelse. Påbegyndte kan måles pr. given dato, men også - som det ses for *tilgang* - i en periode.

R

Reduktion, grundskolen En ikke direkte undervisningsrelateret del af en grundskolelærers løn. Se *lærertiløntimer*. Denne oplysning er alene af historisk værdi, da reduktionen ikke mere beregnes.

Regnskabstal Se *integreret elevregister, regnskabstal*.

Restgruppe, grundskolen Den andel af en *ungdomsårgang* der går direkte til *omverden* efter *grundskolen*. Af praktiske grunde betegnes denne gruppe ofte som den "ægte" restgruppe.

Restgruppe, gymnasiale område Den andel af en *ungdomsårgang*, der efter en fuldført *gymnasial uddannelse* går direkte til *omverden*. Denne overgang for dette *uddannelsesområde* betegnes ofte som "den gymnasiale restgruppe".

S

Specialarbejdere m.v. Denne gruppe er den del af *arbejdsstyrken*, der ved Danmarks Statistik seneste traditionelle folketælling i 1970 blev indplaceret i denne gruppe, og personerne her har ikke siden taget en anden uddannelse under de heri behandlede uddannelsesområder. Det kan nævnes, at der ikke er *tilgang* til gruppen, og derfor vil den naturligt forsvinde med tiden.

Special- og supplerende undervisning, grundskolen Specialundervisning består fx af undervisning af handikappede elever i enten specialklasser eller som enkeltelever i *normalklasser*. Supplerende undervisning består eksempelvis af bibliotekskundskab eller undervisning i fritiden.

Studiekompetence Uddannelser, som giver adgang til videre uddannelse. Fx *grundskolen* og *gymnasiale uddannelser* m.fl.

Studieskiftere Uddannelsessøgende, der kommer fra et afbrudt uddannelsesforløb.

Studietrinstilvækster Studietrinstilvækst udløses, når elever gennemfører et trin eller moduler i et uddannelsesforløb. Begrebet bruges hovedsagelig i de videregående uddannelser, hvor institutionerne får tildelt ressourcer efter antal studietrinstilvækster.

T

Tilgang Det antal af elever, der påbegynder den aktuelle uddannelse eller uddannelsesgruppe fra 1/10 året før til 30/9 i året.

Tilgang, fremskrevet Det antal elever, der forventes at tilgå den pågældende uddannelse eller uddannelsesgruppe fra 1/10 i et år til 30/9 året efter. Fremskrivningsforudsætningen er uændret studieadfærd i forhold til udgangsåret.

Tværsnitsberegning Med en tværsnitsberegning kortlægges man, hvordan de studerende vil bevæge sig gennem uddannelsessystemet, eller med andre ord giver man et bud på sandsynligheder for overgange mellem de forskellige tilstande i uddannelsessystemet i en valgt *tværsnitsperiode*. Tværsnitsmetoden står som modsætning til en *forløbsmetode*.

Tværsnitsmetode Se *tværsnitsberegning*.

Tværsnitsperiode Observationsperiode for bevægelser i uddannelsessystemet, som løber fra 1/10 i året til 30/9 året efter. Denne periode på et års længde er den mest anvendte. Man kan principielt vælge en tværsnitsperiode af vilkårlig længde.

U

Udelt kandidatuddannelse Frem til 1999 er følgende uddannelser ikke delt i *bachelor/kandidat*struktur: Landinspektør-, dyrlæge-, teolog-, læge-, tandlæge- og civilingeniøruddannelserne. Se tillige *bacheloruddannelsesområdet*.

Uddannelseskode Uddannelseskoden er en ottecifret kode, der entydigt refererer til en enkelt uddannelse. Se evt. *forspalte*.

UFL-modellen En model, der bygger på Danmarks Statistiks register, og som beregner *ledigheden*, fordelt på uddannelser. UFL står for Uddannelsesfordelt Ledighed. Det kendetegnende for denne model er, at man har mulighed for at sammenkoble ledighed og uddannelsesbaggrund. Modellen opererer med forskellige ledighedsbegreber, fx antal *ledighedsramtelledighedsberørte* i det seneste år og ledighedsramte i det seneste år, omregnet til *fuldtidsledige*.

Undergruppeniveau Et grupperingsniveau i Statistik- og Informationskontorets *forspalter*. Undergruppeniveauet er oftest den fineste detaljeringsgrad i modellerne.

Ungdomsuddannelser Herunder henhører *gymnasiale* uddannelser og hovedparten af uddannelserne under *EUD* m.v.

Ungdomsårgang En ungdomsårgang er det antal personer, der er født i samme år. *Ungdomsårgangen* kan opgives som antal *0-årige*, antal 15-årige eller evt. antal 18-årige afhængig af, hvad man vil relatere årgangen til i uddannelsessystemet. Alderen er opgjort pr. 31/12, således, at fx de 18-årige er fyldt 18 ved udgangen af året.

Ungdomsårgang, 0-årige Antallet af nyfødte opgjort pr. 31/12 i året.

Ungdomsårgang, konstrueret En konstrueret ungdomsårgang er det antal personer, der findes på et givet trin i uddannelsessystemet. Fx kan 1. klasse bestå af børn i alderen 5, 6 og 7 år. De forskellige aldre vægtes efter deres andel af gruppen, og beregninger kan foretages ud fra kendskabet til aldersklassernes størrelse. Alderen opgøres pr. 31/12 i året.

Ungdomsårgang, normeret overgangsmønster Svarer til nytilgangen fra *omverden* til *grundskolens* 8. til 10. klasse Dette svarer stort set til en 8. klasseårgang.

Universitetslousinstitutioner Omfatter i 1998 følgende institutioner: KU, ÅU, OU, RUC, AUC, DTU, handelshøjskolerne i: København, Århus og Syd, Danmarks Farmaceutiske Højskole, KVL og Danmarks Lærrehøjskole.

V

Ventetid, gennemsnitlig fuldførtel afbrudte Det antal måneder, som *fuldførte* og/eller *afbrudte* på en uddannelse i gennemsnit venter, før de igen starter på en uddannelse. Der er tale om en *tværsnitsberegning*. Som *tværsnitsperiode* anvendes 1/10 et år til 30/9 året efter.

Ventetid, typisk fuldførtel afbrudte Det antal måneder som *fuldførte* og/eller *afbrudte* på en uddannelse typisk venter, før de igen starter på en uddannelse. Dvs. den ventetid som de fleste har. Der er således tale om en *tværsnitsberegning*. Som *tværsnitsperiode* anvendes 1/10 i året til 30/9 året efter.

A

Årgangsdelte, fuldt Eleverne undervises på adskilte klassetrin.

Årgangsdelte, ikke fuldt Elever fra forskellige klassetrin undervises i samme klasse.

Årselever En årselev svarer normalt til én elev undervist på skole i fx 40 uger. På uddannelser, hvor undervisning/elev er kortere end ét år, sammenlægges forskellige elevers undervisningstid op til de 40 uger, således at flere personer tilsammen kun udgør fx én årselev.

Litteraturliste

Undervisningsministeriets hjemmeside: <http://www.uvm.dk/pub/>

Undervisningsministeriets hjemmeside: <http://www.uvm.dk/erhverv>

Undervisningsministeriets centrale elektroniske Nøgletalsdatabase, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

Undervisningsministeriets lokale elektroniske Nøgletalsdatabase, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

Institutionsregister 1999, Undervisningsministeriet og Danmarks Statistik.

”De unges vej gennem uddannelsessystemet – Uddannelsesprofiler 1980-98”, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

”Forspalte UVM_S_1999. Undervisningsministerieforspalten i sammensætningsversionen”
Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

”Tal der taler”, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

”De frie grundskoler i tal 1999/00” samt diverse årgange af ”privatskolen i tal”, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

”Folkeskolen i tal 1997/98”, samt diverse årgange, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

”Gymnasieskolen i tal 1999/2000”, samt diverse årgange, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

”De videregående uddannelser i tal”, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

”Voksenuddannelse i tal”, Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

”Statistiske Efterretninger, Uddannelse og kultur”, diverse årgange, Danmarks Statistik.

”Statistiske Efterretninger, Arbejdsmarked”, diverse årgange, Danmarks Statistik.

”Befolkningstal og befolkningsprognoser”, Danmarks Statistik.

”Statistisk Årbog”, diverse årgange, Danmarks Statistik.

”Statistisk 10-års oversigt”, diverse årgange, Danmarks Statistik.

”Den samordnede tilmelding”, data fra Fællestilmeldingen, Københavns Universitet.

”Den koordinerede tilmelding”, data fra Fællestilmeldingen, Københavns Universitet.

”CØSA”, Undervisningsministeriet.

”Finansloven 2000 (Anm.) 20.31.01 og 20.33.1”.

”DOP”. Statistik baseret på produktionsskolernes halvårslige statistikindberetning til Undervisningsministeriet bearbejdet af UNI*C.

”SU-støtte og SU-gæld”, diverse udgivelser fra Statens Uddannelsesstøtte.